

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

HISTORICKÝ ÚSTAV

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ANALÝZA UDÁLOSTÍ KOREJSKÉ VÁLKY NA STRÁNKÁCH DOBOVÉHO
ČESKOSLOVENSKÉHO TISKU V ROCE 1950

Vedoucí práce: PhDr. et PaedDr. Marek Šmíd, Ph.D.

Autor práce: Michal Krametbauer

Obor studia: Historie

Ročník: 4.

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury, uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu práce, panu doktoru Marku Šmídovi, který mi vyšel vstříc a měl důvěru v tuto práci.

Tato práce se věnuje Korejské válce. Právě tento konflikt se stal prvním velkým měřením sil mezi kapitalistickým a komunistickým blokem. Hlavním tématem, kterému se věnuji, je porovnání odborné literatury a tehdejších novin, které vycházely v Československu. Mnou procházené období se věnuje Korejské válce od června roku 1950 až do prosince roku 1950, tedy nejdynamičtějšímu období války. Nejprve se chronologicky zabývám konfliktem a v poslední části se zaměřuji na shrnutí ideologické propagandy objevující se v tisku.

This work is dedicated to the Korean War. Exactly this conflict became the first major measurement of forces between the capitalist and the communist bloc. It represents an important work which is devoted to the comparing of scientific literature and the newspapers that published in Czechoslovakia. It is focused on the Korean War from June 1950 until December 1950, which was the most dynamic period of the war. First, it chronologically deals with conflict and in the last part it is focused on summary of ideological propaganda appearing in press.

Obsah

Úvod.....	6-9
1. Kapitola: Situace před vypuknutím konfliktu a začátek vátky.....	10-16
2. Kapitola: Ústupové boje k pusanskému perimetru. Vylodění u Inčchonu	17-35
3. Kapitola: Postup za 38. rovnoběžku k řece Jalu	36-42
4. Kapitola: Čínská intervence a odvolání generála D. MacArthura.....	43-51
Závěr.....	52-54
Seznam literatury.....	55-57
Seznam obrazových příloh.....	58
Přílohy.....	59-65

Úvod

Tématikou Korejské války se dnes zabývají mnozí historici. Především je nutno zmínit Briana Catchpola, jehož kniha s názvem *Korejská válka 1950- 1953* je přeložena do češtiny. Nicméně nejen on, ale i další zahraniční historikové se zaměřují na tento konflikt, který je mnohdy považován za zapomenutý. Především americká a britská historie se vrací k událostem, které téměř rozpoutaly 3. světovou válku.

Korea je dnes nepatrným poloostrovem v jihovýchodní Asii, který je rozdělen na dva územní celky, Korejskou lidově demokratickou republiku na severu a Korejskou republiku na jihu poloostrova. Pro účel této práce je třeba si položit otázku, proč a jak vznikly oba tyto celky. Z tohoto důvodu se vrátíme na přelom 19. a 20. století. Tehdy spadl Korejský poloostrov do čínského civilizačního okruhu, ale o tuto oblast usilovalo i Japonské císařství. Roku 1893 propuklo v Koreji rolnické povstání a vládnoucí elita v červnu 1894 požádala Peking o pomoc s potlačením. Na tuto žádost reagovala Čína vysláním vojska na Korejský poloostrov, jenže ve stejné době se v Inčchonu vylodil japonský expediční sbor. Japonská vláda navrhla, aby byly provedeny reformy. Jednak reorganizace státní administrativy, dále pak zavedení pořádku do daňového systému. Tyto reformy počítaly se společnou kontrolou Číny a Japonska. Čínská vláda brala tento akt jako ohrožení svých mocenských práv v Koreji, proto návrh reform nepřijala a Japonsko odmítlo odvolat expediční sbor, pokud nebudou tyto reformy realizované. Dne 20. července 1894 obdržela korejská vláda ultimátum o stažení čínského vojska. Bez odpovědi na ultimátum obsadili japonští vojáci dne 23. července císařský palác v Soulu, svrhli panovníka a zvolili nový kabinet. Takto vzniklá situace byla ještě vystupňována potopením čínských posil dne 25. července. Čínsko-japonská válka (1894-1895)¹.

Po porážce Číny se zde začaly prosazovat evropské mocnosti, které donutily Japonsko ke snížení požadavků. Hlavní mocností, těžící z čínské slabosti, bylo Rusko, které začalo prosazovat svůj vliv v Mandžusku.² Carské Rusko bylo posíleno svými diplomatickými úspěchy v oblasti, proto nepostřehlo, že se žene do války s Japonskem. Japonsko bylo ochotno rozdělit Korejský poloostrov 38. rovnoběžkou, jak je tomu i dnes.

¹ Vladimír, Nálevka, Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti. Korejská válka 1950-1953, Praha 2008, s. 19-20.

² Tamtéž, s. 20, (Mandžusko: oblast severně od Korejského poloostrova, spadající do Číny).

Nicméně ruská rozpínavost v Asii a prosazení militantní skupiny Jestřábi v Petrohradě znamenala, že se obě země začaly připravovat na válku.³ Rusko-japonská válka v letech 1904-1905 skončila překvapivým vítězstvím Japonska. Ruská tichomořská flotila byla zničena v přístavu a baltská flotila poté roku 1905 v bitvě u Cušimy. Rusové byli nuceni uznat Koreu jako zájmovou oblast Japonska. V roce 1910 se Korea stala japonským protektorátem.

Ke konci 2. světové války se situace obrátila ve prospěch spojenců. V roce 1943 probíhala v Káhiře konference, kde bylo rozhodnuto, že Koreji bude poskytnuta nezávislost⁴. O dva roky později na konferenci v Postupimi se „Velká trojka“ dohodla, že Sovětský svaz vyhlásí válku Japonsku po kapitulaci Německa. Opět byla projednávána otázka osvobození Korejského poloostrova. Za demarkační linii byla prohlášena 38. rovnoběžka, kde by sovětská vojska měla okupovat sever Korejského poloostrova, zatímco vojska Spojených států amerických jih poloostrova. Po vyhlášení války Japonsku, dne 8. srpna 1945, se hned 10. srpna téhož roku objevily sovětské vojenské jednotky v Severní Koreji. Kvůli obavám z nerespektování 38. rovnoběžky, jako demarkační linie, bylo do Moskvy posláno memorandum o závaznosti demarkační linie. Až v září roku 1945 se objevily první americké jednotky v Inčchoně a postupovaly na Soul. Sovětským vojskům velel generálplukovník I. Čistjakov, na druhé straně byl generál J. R. Hodge⁵. Na základě předchozích dohod byla vytvořena dvě okupační pásma. Na severu velel generál A. A. Romaněnko a na jihu generál A. Arnold. V polovině prosince 1945 se ministři zahraničí Velké trojky sešli v Moskvě a projednávali sjednocení a nezávislost celé Koreje. Spojené státy americké, jejichž zástupcem byl J. Byrnes, navrhovaly přechodné období postupné emancipace. Proti tomu Sovětský svaz, jehož mluvčím byl V. M. Molotov, chtěl bezodkladné ustanovení jednotného státu. Výsledná dohoda obsahovala podstatná stanoviska Sovětského svazu a počítala s ochotou obou stran ke spolupráci. Z tohoto důvodu se konala ve dnech od 19. ledna do 5. února 1946 v Koreji sovětsko-americká konference, která však nepřinesla žádné řešení. Situace se celkově obrátila. Sověti začali prosazovat prozatímní udržení okupačních zón.

Abychom plně porozuměli vzniklé situaci, je třeba se odklonit od Koreje a podívat se na situaci v Evropě. Spojenci sice zvítězili ve 2. světové válce, ale tato koalice se velice rychle rozpadla. Díky společnému nepříteli (Německo a posléze i Japonsko) byly vnitřní rozpory v koalici ponechávány stranou. Postupně však opět začaly vyplouvat na

³ V. Nálevka, Stalinova hra, s. 21.

⁴ Brian Catchpole, Korejská válka 1950-1953, s. 15.

⁵ B. Catchpole, Korejská válka, s. 16.

povrch. Nejprve nový americký prezident Harry Truman, který nastoupil do úřadu po zesnulém Franklinu Delano Roosveltovi, zpochybnil výsledky Postupimské konference. Začátek studené války je spojován především se třemi záležitostmi. Jedná se jednak o Stalinův projev v Moskvě dne 9. února 1946⁶, dále pak projev Winstona Churchilla ve Fultonu⁷ ze dne 5. března roku 1946 a poslední je dokument velvyslance Spojených států amerických v Moskvě George F. Kennana, tzv. Dlouhý telegram⁸, ze dne 22. února 1946. Winston Churchill ve svém projevu ostře kritizoval Sovětský svaz a poprvé použil pojem *Železná opona*. Depeše George F. Kennana měla 8.000 slov a stala se základem pro americkou politiku zadržování komunismu.

Dále je nutno zdůraznit, že se vytvořilo několik ohnisek, kde se konfrontovaly obě supervelmoci, Sovětský svaz a Spojené státy americké. Řecko bylo před občanskou válkou, Sověti vyvíjeli tlak na Turecko ohledně úžin Bospor a Dardanely a v Evropě vznikla Severoatlantická aliance. Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization) vznikla podpisem severoatlantické smlouvy dne 4. dubna 1949 a má sídlo v Bruselu⁹.

Pokud se nyní vrátíme do oblasti zájmů této práce, tak je celkem pochopitelné, co se dělo na obou stranách rovnoběžky. Na severu se začala vytvářet republika sovětského typu pod vedením Kim Ir-sena¹⁰, na jihu se moci ujala nacionalistická koalice pod vedením I Sung-mana. Už v únoru roku 1946 se utvořilo, z aktivity I Sung-mana, prozatímní národní shromáždění. Na této aktivitě se Kim Ir-sen odmítl podílet, ale sám nechal vytvořit prozatímní lidový výbor Severní Koreje. I nadále pokračoval ve formování státu podle vzoru Evropy.¹¹ Po neúspěšných jednáních obou supervelmocí předaly Spojené státy americké korejskou otázku Organizaci spojených národů. I když Sovětský svaz protestoval, byla 14. listopadu 1947 vytvořena Dočasná komise OSN pro Koreu. Jejím úkolem bylo připravit a kontrolovat průběh voleb do celokorejského ústavodárného shromáždění. Nutno říci, že její působení bylo omezeno pouze na Jižní Koreu, na severu byla odmítnuta. Volby do shromáždění byly stanoveny na květen roku 1948. Nicméně situace se opakovala, sever tyto volby kategoricky odmítl a na jihu byla účast nevalná.

⁶ V. Nálevka: Stalinova hra, s. 13.

⁷ Winston S. Churchill, Druhá světová válka. VI. díl, Triumf a tragédie Praha 1995, s. 645-655

⁸ John Lewis Gaddis, Studená válka, Praha 2006, s. 37.

⁹ J. L. Gaddis, Studená válka, s. 41.

¹⁰ V. Nálevka, Stalinova hra, s. 24.

¹¹ Tamtéž, s. 24-25.

Dobový tisk se k těmto volbám vrátil v roce 1950, kdy je *Lidové noviny* označily za zmanipulované imperialisty. V červnu roku 1948 přijalo takto vzniklé shromáždění ústavu a I Sung-man se stal prvním prezidentem Korejské republiky, která oficiálně vznikla dne 15. srpna 1948. I přes prohlášení nezávislosti byl tento nový stát v Asii ve všech aspektech závislý na Spojených státech amerických. Severní Korea reagovala už v dubnu 1948. Shromáždění levicových organizací v Pchjongjangu, pod dohledem Moskvy, podpořilo myšlenku jednotného státu, ale odmítlo volby zprostředkované Organizací spojených národů na jihu. Proto byly vypsány separátní volby na den 15. srpna 1948¹². Korejská lidově demokratická republika byla oficiálně založena dne 9. září 1948¹³. Stala se dalším satelitem Sovětského svazu podle vzoru východní Evropy.¹⁴

¹² William Whitney Stueck, *Rethinking the Korean War: A New Diplomatic and Strategic History*, Princeton 2002, s. 42.

¹³ B. Catchpole, *Korejská válka*, s. 17.

¹⁴ V. Nálevka, s. 26.

1. Kapitola: Situace před vypuknutím války a začátek konfliktu

(březen 1949- červen 1950)

Samotný konflikt sice vypukl v červnu roku 1950, ale přípravy, které se odehrávaly v pozadí, započaly již roku 1949. Severokorejský vůdce Kim Ir-sen dorazil dne 5. března 1949 do Moskvy, kde prezentoval plán násilného sjednocení poloostrova.¹⁵ J. V. Stalin, generální tajemník ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu, však nabádal Kim Ir-sena k opatrnosti a k promyšlení všech důsledků. Obával se možné intervence Spojených států amerických, která by mohla vyvolat další světový konflikt. Nicméně byl J. V. Stalin na přelomu let 1949 a 1950 „bombardován“ depešemi z Pchjongjangu o připravenosti armády a o provokacích na hranici. Pro obě komunistické země byla kontrola Korejského poloostrova velice významnou, navíc Mao Ce-tung, čínský komunistický vůdce, měl plán na rozšíření komunismu v Asii prostřednictvím boje. J. V. Stalin, který neuspěl při blokadě Berlína, se zaměřil na Dálný východ. Tento odsun od Evropy byl způsoben i vznikem Severoatlantické aliance a vznikem dvou německých států, což J. V. Stalinovi nedovolovalo působit v Evropě, tak jak očekával. Proto se v prosinci roku 1949 dostavil do Moskvy i Mao Ce-tung. V té době byly potvrzeny územní zisky Sovětského svazu na Dálném východě a po dvou měsících byla dne 22. ledna podepsána koaliční smlouva mezi Sovětským svazem a Čínskou lidovou republikou. Problém byl, že oba dva komunističtí vůdci pokládali sami sebe za vůdce komunismu. J. V. Stalin nepokládal Mao Ce-tunga za skutečného komunistu, proto mu nedůvěřoval, navíc nechtěl, aby Moskva ztratila svůj vliv. Oproti tomu Mao Ce-tung poukazoval na možnosti rozšíření vlivu komunismu po celé Asii (Indočína, Indonésie a Korea), kde sám sebe viděl jako vůdce komunismu. Dalším důvodem k útoku na Jižní Koreu byl projev státního tajemníka Deana Achesona ve Washingtonu dne 12. ledna 1950¹⁶, kde jasně vytyčil obranný perimetr Spojených států amerických v Asii. Tato linie se táhla přes Aleuty, Japonsko, souostroví Rjúkjú a Filipíny. Ostatním zemím nebyly dány žádné záruky. Toto prohlášení vyvolalo na Korejském poloostrově protichůdné reakce, na severu bylo přijato velice dobře a na jihu panovala skepse. S tímto přístupem

¹⁵ V. Nálevka, Stalin, Mao Ce-tung, Gottwald a začátek války v Koreji. In: Dvacáté století. Ročenka semináře nejnovějších dějin Ústavu světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2006, s. 105, B. Catchpole, Korejská válka, s. 24.

¹⁶ B. Catchpole, Korejská válka, s. 24.

ale nesouhlasila skupina vysoce postavených důstojníků, včetně generála Douglase MacArthura. Díky tomuto prohlášení oba komunističtí státníci souhlasili s ozbrojenou akcí. Další Kim Ir-senova návštěva v Moskvě se uskutečnila dne 30. března 1950, avšak ani tehdy nepadlo jasné datum útoku. Stále bylo potřeba se ujistit, že Spojené státy americké zůstanou mimo konflikt. Dalším motivem k souhlasu bylo i to, že vojenští odborníci, kteří prozkoumávali Kim Ir-senovi plány invaze do Jižní Koreje, byli přesvědčeni, že by mohly vyjít, ale budou muset být provedeny v co nejkratším čase. Dne 13. května 1950 se J. V. Stalin sešel s Mao Ce-tungem, následně 14. května 1950 souhlasil s násilným sjednocením Korejského poloostrova.

Otázka, kterou si sovětsí vůdci pokládali a kterou vyhodnotili mylně, byla, zda se Spojené státy americké budou angažovat v tomto konfliktu, neboť Korea nespadala do obranného perimetru Spojených států amerických. Navzdory tomu si nechal prezident H. Truman vypracovat novou studii o strategické koncepci Spojených států amerických. Tento dokument, který byl velice zásadní pro budoucí politiku Spojených států amerických, vypracoval Paul Nitze. Prezident H. Truman tento dokument obdržel dne 7. dubna 1950 pod označením NSC 68. Obsahoval, mimo jiné, i naléhavé doporučení o zvýšení financí na zbrojení (Spojené státy americké už nebyly jedinou jadernou velmocí), ale i nutnost bránit svobodu a demokracii bez ohledu na dříve formulované bezpečnostní priority Spojených států amerických. Henry Kissinger později poukázal na mravní rozměr tohoto dokumentu. Tato směrnice byla Bílým domem plně akceptována. Důkazem toho je vzestupná křivka množství financí dodávaných na obranu a zbrojení v dalších letech. Tato doktrína ovlivnila i nově vzniklou Severoatlantickou alianci, která na jaře roku 1950 přistoupila na vybudování integrované armády.

V předvečer války se rapidně zvýšily dodávky zbraní a munice do Severní Koreje, kromě této pomoci byly dodány i tanky T 34-85, jeden z nejlepších tanků 2. světové války¹⁷. Tyto dodávky samozřejmě nebyly zdarma. Na oplátku získal Sovětský svaz podíl na severokorejské těžbě nerostného bohatství, hlavně olova a zlata. Pokud se podíváme na druhou stranu 38. rovnoběžky, tak zde byl patrný rozdíl. Jižní Korea byla sice zásobena Spojenými státy americkými, nedostala však tanky ani těžké dělostřelectvo. Tank je stále považován za útočnou zbraň a Spojené státy americké chtěly takto zamezit útoku na severního souseda. Ke konci května roku 1950 se v Pchjongjangu objevila sovětská vojenská mise, jejímž velitelem byl generálporučík Bašilov. Tato mise měla za úkol dohlédnout na logistickou část operace. Celkové přípravy byly urychleny i z důvodu

¹⁷ B. Catchpole, Korejská válka, s. 25.

připravované mírové smlouvy mezi Spojenými státy americkými a Japonskem. Japonsko bylo totiž označeno ve smlouvě mezi J. V. Stalinem a Mao Ce-tungem jako potencionální protivník. Definitivní souhlas z Moskvy byl udělen dne 10. června 1950 a zvláštní vyslanec Semjon Karapkin ho tlumočil Kim Ir-senovi v Pchjongjangu. O připravované invazi měly Spojené státy americké jisté informace, ale nepřikládaly jim takový význam, jaký opravdu měly¹⁸. Je celkem paradoxní, že ještě dne 1. června prezident H. Truman oznámil do tisku, že podmínky pro mír nebyly od konce 2. světové války přijatelnější¹⁹.

Válka začala v neděli dne 25. června²⁰ ve 4 hodiny ráno místního času, kdy vojska Severní Koreje zaútočila jižně od 38. rovnoběžky. Hlavní útok vedla 105. tanková brigáda, která se probíjela jednotkami hraničního krytu Korejské republiky.

Nyní je třeba zmínit, jak na tuto skutečnost reagovala média. *Rudé právo*, *Lidové noviny* a *deník Pravda*, který vycházel na Slovensku, se shodovaly. Nejen informativně, ale i stylisticky. Jednalo se o totožné články (příloha č. 1). Popřely agresí Korejské lidové demokratické republiky a naopak jako viníka označily I Sung-manovu vládu a vojska Jižní Koreje, která nečekaně pronikla 1-2 km do Severní Koreje v oblasti Hiadin, Kymčon a Červon.²¹ Je celkem překvapivé, že všechny noviny vycházely ze stejných zdrojů i věty byly stejně formulované. Dále bylo v novinách uváděno, že vláda Korejské lidové demokratické republiky pověřila ministerstvo vnitra, aby upozornilo vládu Jižní Koreje, aby zastavila všechny operace v oblasti 38. rovnoběžky, jinak tato činnost vyvolá vážné důsledky. Posledním dodatkem Lidových novin a Rudého práva bylo, že oddíly Korejské lidové armády přešly do protiútoků, a na mnoha místech překročily 38. rovnoběžku do hloubky 5-10 km. *Deník Pravda* ještě informoval, že tanky Korejské lidové armády obsadily město Pocon, které je vzdáleno 45 km severovýchodně od Soulu. Zveřejnil, že proběhlo několik výsadek na pobřeží Jižní Koreje a došlo k obsazení železničního uzlu Kaison, ležícího asi 40 mil na sever od Soulu. Dne 28. června *Rudé právo* a *Lidové noviny* otiskly svolání Kim Ir-sena ke korejskému lidu, kde se vracel ke dni 25. června a označil za viníka války vládu I Sung-mana, jakožto loutku ve službách Spojených států amerických. Ve svém prohlášení obhajoval postoj Korejské lidové demokratické republiky a vyzýval lid, aby všemi silami posloužil k válce. Závěr tohoto prohlášení odcituji:

¹⁸ B. Catchpole, Korejská válka, s. 18.

¹⁹ B. Catchpole, Korejská válka, s. 19.

²⁰ Gordon L. Rottman, Korean War Order of Battle: United States, United Nations, and Communist Ground, Naval, and Air Forces, 1950-1953, Greenwood 2002, s. 19.

²¹ Rudé právo, 27. 6. 1950, s. 2., Lidové Noviny, 27. 6. 1950, s. 2., Pravda, 27. 6. 1950, s. 3.

„Drazí spoluobčané! Vláda se obrací ke všemu korejskému lidu s výzvou, aby se ještě úžeji sjednotil kolem vlády Korejské lidově demokratické republiky, aby rychleji rozdrtil ozbrojené síly loutkové Li Syn-manovy kliky, její policejní režim a aby dobyl slavného vítězství a zajistil sjednocení a nezávislost vlasti. Dějiny ukazují, že lid, který se rozhodně pozvedl k boji za svou svobodu a nezávislost je neporazitelný. Věc našeho lidu je spravedlivá. Náš lid musí zvítězit. Jsem přesvědčen, že spravedlivý boj za vlast a lid skončí vítězstvím. Nastala doba sjednocení naší vlasti, přesvědčení o vítězství, půjdeme směle vpřed! Všechny naše síly na pomoc lidové armádě a frontě! Všechny naše síly k porážce nepřítele! Ať žije korejský lid, který se pozvedl k celonárodní spravedlivé válce! Ať žije Korejská lidově demokratická republika! Vpřed k našemu vítězství!“²²

Naproti tomu *deník Pravda*, kromě otištění Kim Ir-senova projevu, otiskl navíc článek o dalších bojích datovaných ke dni 26. června. Informoval o linii jihokorejských vojsk Počon-Vindžonbu, kde chránila přístup k Soulu. Tato linie byla podle agentury *Reuters* proražena a jednotky Korejské lidové armády postupovaly na Soul. Dále bylo uvedeno, že hlavní město Korejské republiky Soul bylo obsazeno Korejskou lidovou armádou dne 28. června. Je zajímavé, že tato informace byla otištěna v den, kdy se opravdu stala, a ne o den později, jak bylo obvyklé. Ale to je zřejmě důsledek odebírání zpráv od agentury *Reuters*, na kterou se už několikrát tento deník odkázal. *Lidové noviny* o této skutečnosti psaly až dne 30. června a *Rudé právo* 29. června.

První reakcí Organizace spojených národů bylo okamžité zastavení bojů. To byla první rezoluce, kterou schválila Organizace spojených národů o Koreji dne 25. června 1950²³. Prezident H. Truman obdržel zprávu o probíhajících bojích dne 27. června od velvyslance v Koreji Johna J. Muccia, ale tato zpráva byla založena na informacích od členů amerického armádního poradního sboru v Jižní Koreji a konstatovala, že jednotky Korejské lidové armády zaútočily na Ongdžin, Kesong a Čchunčchon. Dále informovala i o obojživelném výsadbku v oblasti Kangnung. Velvyslanec J. J. Muccio byl přesvědčen o agresi Korejské lidově demokratické republiky. Druhá zpráva, která byla adresována H. Trumanovi, byla od Johna F. Dullese, který se zdržoval v Koreji a naléhal na použití ozbrojených sil Spojených států amerických. Ten navrhoval, aby Rada bezpečnosti OSN vyzvala své členy k pomoci Korejské republice²⁴. To, že tato informace se do Spojených států amerických dostala až po dvou dnech, je zcela pochopitelné, z důvodů tehdejší

²² Rudé právo, 28. 6. 1950, s. 2., Lidové noviny, 28. 6. 1950, s. 1., Pravda, 28. 6. 1950, s. 3.

²³ B. Catchpole, Korejská válka, s. 21.

²⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 19.

komunikace. Japonsko však bylo informováno hned po vypuknutí konfliktu. Takže generál D. MacArthur byl telefonicky informován téměř okamžitě a jeho povinností byla evakuace amerických občanů z Koreje²⁵. Hned dne 27. června po obdržení tohoto sdělení bylo svoláno mimořádné zasedání Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Zde byla opět projednávána korejská otázka. Jelikož Korejská lidově demokratická republika nereagovala na výzvu o ukončení bojů ze dne 25. června, tak se na zasedání Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, mimo jiné, rozhodlo, že členské státy pomohou Korejské republice odrazit nepřítele a obnoví mír. Tato rezoluce č. 83 se stala základem vojenské mise v Koreji pod patronátem Organizace spojených národů. Z dvaceti dvou členských zemí, vyslalo svá vojska šestnáct.²⁶ Sovětský svaz nadále podporoval myšlenku nezasahování do občanské války v Koreji.

Proti těmto rezolucím, jak z 25. června, tak z 27. června se zvedla vlna odporu. Tyto rezoluce byly brány jako neplatné z důsledku neúčasti zástupce Sovětského svazu a nepřizvání zástupce Čínské lidové republiky. Náměstek předsedy vlády Viliam Široký adresoval několik telegramů generálnímu tajemníkovi Trygve Liemu, v nichž se pozastavoval nad nezákonností těchto rezolucí.²⁷

Lidové noviny otiskly prohlášení vlády Korejské lidově demokratické republiky o rezoluci ze dne 25. června.²⁸ *Deník Pravda* reagoval na takto vzniklou situaci prohlášením vlády Korejské lidově demokratické republiky o rezolucích přijatých Radou bezpečnosti Organizace spojených národů. Bez zástupců Sovětského svazu a Čínské lidové republiky byly nezákonné. Tento postup se setkal s kritikou i uvnitř komunistického bloku. Prezident K. Gottwald pochyboval o správnosti absence sovětského zástupce v Radě bezpečnosti Organizace spojených národů, čímž si vysloužil ostrou kritiku J. V. Stalina.²⁹

Deníky ke dni 29. června nadále zjišťovaly situaci na frontě a přinášely zprávy o vítání Korejské lidové armády v obsazených městech. *Rudé právo* otisklo článek o osvobození Soulu, což se událo už dne 28. června a *deník Pravda* už tuto informaci podal.

Pokud se nyní zaměříme na události, jež se staly dne 29. června, tak víme, že generál D. MacArthur se osobně, za přítomnosti fotografů a reportérů, objevil v Koreji,

²⁵ Douglas MacArthur, *Odvaha byla pravidlem: životní příběh generála Douglaše MacArthura*, Praha 2011, s. 184.

²⁶ V.Nálevka, *Stalinova hra*, s. 39.

²⁷ *Rudé právo*, 30. 6. 1950, s. 1.

²⁸ *Lidové noviny*, 29. 6. 1950, s. 1.

²⁹ V.Nálevka, *Stalinova hra*, s. 44-46.

aby přímo viděl katastrofu jihokorejských vojsk. Z této inspekce telegrafoval prezidentu H. Trumanovi o vážnosti situace v Koreji a také přidal doporučení o nasazení amerických pozemních sil k zastavení severokorejských vojsk.³⁰ Den poté prezident H. Truman svolil k použití amerických sil k zastavení Korejské lidové armády a celkové bloádě Severní Koreje.

V roce 1950 měla armáda Spojených států amerických pouze 10 divizí. V Evropě měly 1 divizi, 2 pluky a policejní síly o velikosti divize. Jedinou možností pro okamžité nasazení v Koreji byla 8. armáda generála W. Walkera, která byla umístěna v Japonsku jako okupační složka. Generál W. "Bulldog" Walker, veterán 2. světové války, sloužil pod generálem G. S. Pattonem v Evropě. Pod jeho velením se soustředily na japonských ostrovech 4 vojenské divize, které ale měly snížené stavy na dvě třetiny normálního množství vojáků. Byly to 7., 24. a 25. pěší divize, a 1. jezdecká (motorizovaná) divize. Tato armáda nebyla určena k boji, z toho vyplývá i uvolněná atmosféra a celková nepřipravenost.

Pokud se nyní na chvíli odkloníme od událostí na poloostrově v roce 1950, tak bych se rád zastavil nad tím, co zapříčinilo tento stav pozemních sil Spojených států amerických. Na konci 2. světové války byla armáda Spojených států amerických jednou z nejlepších armád na světě. Její výcvik, vybavení a celková připravenost byla na vysoké úrovni. Jenže v roce 1950 byl obrázek zcela jiný. Vojsko postrádalo dostatečný výcvik a nebylo dobře organizované a zásobované. Obtíže, které nastaly, byly spojeny s demobilizací, okupací Německa a Japonska, počátkem studené války, osamostatněním letectva od armády, nízkým rozpočtem a také ustanovením ministerstva obrany, které nahradilo ministerstvo války a námořnictva. Všechny tyto aspekty jen vytvořily spoustu zmatků, které se projeví až později. Hlavním problémem byl nedostatečný výcvik, který se projevil v prvních týdnech na Korejském poloostrově. Metody výcviku podléhaly organizaci AGF (US Army Ground Forces), kterou nahradila AFF (Army Field Forces) v roce 1947. Army Field Forces dohlížela pouze na výcvik branců, ale už nekontrovala připravenost polních armád. Nad tím měli dozor velitelé těchto útvarů. V roce 1948 se podařilo změnit válečnou organizaci na mírovou výcvikovou instituci. Proto byl i základní výcvik v roce 1946 zkrácen na 8 týdnů. Jen pro informaci, dnes trvá základní výcvik vojáka Armády České republiky skoro 13 týdnů. Mezi roky 1946 - 1949 byla několikrát změněna doba základního výcviku branců Spojených států amerických.

³⁰ Dvorchak, Robert, Korejská válka 1950-1953. Dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press, Brno 1996, s. 11, B. Catchpole, Korejská válka, s. 23.

Dále byla zrušena střelba na střelnicích a typy bojového výcviku, takzvaná *Školení k boji* (Battle Indoctrination Training)³¹. Tato cvičení byla zakázána z důvodu bezpečnosti. Všechny tyto aspekty znamenaly pro jednotky, které přišly z Japonska do Koreje, nepříznivý poměr sil. Vypadalo to podobně, jako když se armáda Spojených států amerických poprvé střetla s Němci během 2. světové války v Africe, v průběhu bojů o průsmyk Kaserino.

³¹ Epley, William, První americká armáda studené války. 1945-1950, Historie a vojenství 52, č. 3-4, Praha 2003, s. 633-639, zde s. 637.

2. kapitola: Ústupové boje k pusanskému perimetru. Vylodění u Inčchonu

(30. červen 1950 – 15. září 1950)

Dne 30. června 1950 přišel rozkaz k nasazení v Koreji pro 24. pěší divizi, a to kvůli jejímu umístění, které bylo nejbližší poloostrovu. První jednotkou, která se měla přepravit do Koreje na frontu, byl 21. pěší pluk pod velením Charlese Smitha. Odtud také pochází i přezdívka této jednotky „Task Force Smith“. Dne 1. července se vylodila v Pusanu a okamžitě byla poslána do Tedžonu, kam se stáhla vláda I Sung-mana po katastrofě z prvních dnů války a destabilizaci fronty. Celá 24. pěší divize dostala rozkaz vést boje na zdrženou, než se na poloostrov dostane i zbytek 8. armády z Japonska. Celá jednotka Task Force Smith se skládala ze dvou nekompletních rot ozbrojených několika kusy protitankových zbraní a minometů. Celkem to byla jednotka o 17 důstojnících a 389 vojácích. Někteří měli bojové zkušenosti z Evropy či Pacifiku. Pro představu, rota je útvar složený ze 75 - 200 vojáků a je tvořena 3 - 5 četami. Avšak skutečný počet se může lišit podle státu, doby atd.

V době, kdy se první americké jednotky přesunovaly do oblasti bojů, v tisku byly popisovány úspěchy Korejské lidové armády ze dnů 27. a 28. června. *Rudé právo* a *deník Pravda* informovaly o oblastech, které se podařilo Korejské lidové armádě obsadit. Opět je patrné, že v číslech se deníky shodují. Udává se celkem 5.000 měst, vesnic a osad, ve kterých lidé vítali severokorejské vojáky.³² Za zmínku stojí i informace o neštěstí, které se stalo během neuspořádaného ústupu jihokorejských vojsk. Zde došlo k předčasnému odstřelu mostů přes řeku Han. Tento odstřel proběhl v době, kdy na mostě stále byli vojáci a mnoho civilních uprchlíků, kteří se snažili dostat na jih, co nejdál od probíhajících bojů. *Rudé právo* dále k informacím o probíhajících bojích ze dne 29. června připojilo i čísla uvedená agenturou Tass (Ruská tisková agentura). Celkem, podle vrchního velení Korejské lidové armády, bylo zabito či raněno na 9.000 vojáků a dalších 3.000 zajato.³³ *Deník Pravda* ještě uvedl, že prezident H. Truman povolil nasazení pozemních sil Spojených států amerických v Koreji.

Další záležitostí, které se deníky věnovaly, byly rezoluce, jež byly komunistickým světem označeny za neplatné a nezákonné. *Rudé právo* otisklo prohlášení Mao Ce-tunga

³² Rudé právo, 1. 7. 1950, s. 2, Pravda 1. 7. 1950 s. 3.

³³ Rudé právo, 2. 7. 1950, s. 2.

a ministra zahraničí Čínské lidové republiky Ču En-laje, ve kterém bylo kritizováno prohlášení prezidenta H. Trumana. Ten byl označen za lháře ohledně otázky Tchaj-wanu, který byl pod ochranou 7. flotily od 27. června. Dále byla v tomto prohlášení oznámena podpora asijským státům: Korejské lidově demokratické republice, Vietnamu, Filipínám a Japonsku. Ve Vietnamu od konce 2. světové války bojovala francouzská armáda s komunisty pod vedením Ho Či-mina. Tyto boje jsou dnes označovány jako válka v Indočíně. Tisk se až dne 5. července věnoval událostem ze dnů 1. a 2. července a opět se odkazoval na agenturu TASS. Všechny tři deníky zaznamenávaly stejné události. Podle těchto zpráv Korejská lidová armáda dne 1. července překročila řeku Han (60 km jižně od 38. rovnoběžky) a dne 2. července úspěšně obsadila na 20 obvodních center a 400 osad. Tyto informace se shodovaly, jak v počtu obsazených měst, tak i v datech. Jediný údaj, kde se rozcházely *Lidové noviny* se zbylými deníky, byla datace.

V době, kdy noviny psaly o tomto postupu, se Task Force Smith přesunovala asi 45 km jižně od Soulu k městu Osan, aby se poprvé střetla se severokorejskými vojsky. K jednotce podplukovníka Ch. Smitha se přidala ještě dělostřelecká baterie podplukovníka Millera O. Perryho³⁴, který měl k dispozici 6 houfnic ráže 105 mm, ale jen 6 protitankových granátů HEAT (high explosive anti-tank). Těmito šesti náboji byla vybavena houfnice umístěná v blízkosti fronty, zbytek děl měl standardní munici HE (High explosives). Celkem měli Američané k zastavení Korejské lidové armády asi pouhých 540 mužů. Kolem sedmé hodiny dopoledne dne 5. července se objevilo 33 tanků ruské výroby a mnoho nákladních automobilů se severokorejskými vojáky. V 8.16 hodin začali na vzdálenost 3,5 km pálit houfnice, což byl „1. výstřel amerických vojáků“ v Korejské válce. Proti tankům byla tato děla naprosto neúčinná. Zoufalý boj s tanky probíhal až do 11.00 hodin, kdy se tyto stroje převalily přes linii Američanů a postupovaly na Osan. Boj s pěšími jednotkami Korejské lidové armády pokračoval až do 14.30 hodin, kdy podplukovník Ch. Smith vydal rozkaz k ústupu, který se postupně změnil ve zběsilý útěk³⁵. Večer se zbytky jednotky Task Force Smith dostaly do Ansongu, kde čekaly do dalšího dne a pokračovaly dále na jih k Čchonanu. Z 540 vojáků nasazených u Osanu zbylo pouze 185. Nakonec se ztráty dostaly na 115 mrtvých a 70 zajatých pěšáků, dělostřelci měli 31 zabitých, raněných a nezvěstných. Až dne 10. července se poslední opozdilci dostali do Tedžonu.

O prvním střetnutí Korejské lidové armády s jednotkami Spojených států

³⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 28.

³⁵ G. Rottman, Korean war, s. 20.

amerických se objevily informace až dne 7. července, kdy *Rudé právo* otisklo článek, v němž se odkazovalo na několik tiskových agentur, *Associated press*, *Reuter*, *TASS* aj. O tomto střetu psal i *deník Pravda*, ale zde se vyskytla chyba v umístění střetu. *Deník Pravda* umístil tento střet severovýchodně od Suvonu, který již obsadila armáda Severní Koreje. Nicméně dne 8. července se k tomuto střetu vrátil a zmínil, že asi 40 tanků Korejské lidové armády, které měly podporu asi 1.000 vojáků, se střetlo s jednotkami Spojených států amerických. Dále deník uváděl, že Američané v ranních hodinách ustoupili a utrpěli ztráty. Toto prohlášení bylo mylné, jelikož tanky projely linií zhruba v jedenáct hodin a samotný rozkaz k ústupu přišel až v půl třetí odpoledne dne 5. července. *Deník Pravda* se k tomuto střetu vrátil ještě 9. července, kdy přidal informace ze zahraničních časopisů.³⁶

Další linií, kterou mohly jednotky Spojených států amerických dobře hájit, byla linie Ansong- Pchjongtchek³⁷. Tato linie byla vybrána, protože byla strategicky dobře situována. Východní křídlo je chráněno Žlutým mořem a západní křídlo se opírá o hory ve středu poloostrova. Dalším kritériem pro výběr tohoto místa bylo i uvážení směru hlavního úderu Korejské lidové armády, která postupovala s tankovými jednotkami podél hlavních silničních tahů Suvon, Osan, Pchjongtchek. Obrana této linie byla svěřena 34. pěšímu pluku, který se skládal ze dvou praporů. Každý prapor měl za úkol zablokovat vlastní silnici. Jelikož nebylo v Koreji dostatek vojáků, kteří by byli schopni boje, tak neexistovala možnost vytvořit stabilní frontu. Nikdo neměl tušení, jak se daří Task Force Smith u Osanu. Teprve až ustupující jedinci z Task Force Smith mohli podat zprávu o tom, jak si vedou a proti čemu stojí. První tanky a vojáci Korejské lidové armády se od Osanu dostavili dne 6. července. Vojáci Spojených států amerických na linii, v domnění, že se jedná o ustupující Task Force Smith, ani nespustili palbu. Scénář se v podstatě opakoval jako během předchozího boje u Osanu. Nejprve tanky a posléze i pěchota upoutaly nepřítele a poté začal obchvat. V této chvíli byl vydán rozkaz k ústupu jižně od Čchonanu. Dne 6. července padl Ansong. Celá linie byla nucena se znovu prohloubit. Nejbližší možností bylo město Čchonan, kam se stahovaly jednotky vojáků Spojených států amerických od Pchjongtcheku. Zdejší situace byla velice nepříjemná. První prapor 34. pluku se pomocí lopatek a rýčů zakopával jižně od tohoto města. V noci 8. července do města dorazily předsunuté oddíly 4. divize Korejské lidové armády a okolo šesté hodiny ráno dne 8. července už byly ve městě hlavní síly, které svojí bojeschopností

³⁶ Pravda, 9. 7. 1950, s. 3.

³⁷ B. Catchpole, Korejská válka, s. 28.

výrazně převyšovaly vojáky Spojených států amerických. Proto se dále ustupovalo na jih k řece Kum. Hlavním heslem měsíce červenec bylo pro americkou armádu „získat čas“. Právě čas byl potřebný k tomu, aby se do Koreje dostala 8. armáda generála W. Walkera, dále pak posily ze Spojených států amerických a potřebné zásoby. Dne 8. července začali vojáci Spojených států amerických ustupovat z Čchonanu.

Zprávy v tisku shrnovaly tyto události až 11. července a odkazovaly se na různé světové agentury. *Rudé právo*, *Lidové noviny* i *deník Pravda* na TASS a na její vyjádření k postupu severokorejských jednotek, k obsazení Ansongu dne 6. července a k počtu zajatých Američanů. Dále se zmiňovaly o obsazení města Čungdžu, severovýchodně od Čchonanu, dne 7. července. Zveřejnily také otištěné komuniké vrchního velitelství lidové armády Korejské lidově demokratické republiky ze dne 10. července o obsazení Čchonanu a zjetí 60 vojáků Spojených států amerických.³⁸ *Deník Pravda* navíc otiskl vyjádření amerických agentur a oznámil postup Korejské lidové armády k řece Kum a postupného obklíčování města Tedžon.³⁹ *Lidové noviny* téhož dne odkázaly na list *Daily Compass*, podle jehož redaktora se parlament Jižní Koreje podivně odmlčel a ani Organizace spojených národů neměla žádné informace. Podle tohoto listu se Národní shromáždění OSN odmlčelo od samotného začátku konfliktu a nepodniklo nic k vyjádření podpory I Sung-manovi.⁴⁰

Rudé právo dne 11. července otisklo výpověď bývalého ministra vnitra a velitele Jižní Koreje. V tomto prohlášení byla napadána osoba I Sung-mana z důvodu nabádání k vojenskému útoku proti Korejské lidově demokratické republice.⁴¹ Prohlásil, že bylo přepadení plánováno už na den 15. července roku 1949, ale tehdy bylo zmařeno nenadálými akcemi partyzánů, kteří narušili zámezi Korejské Republiky.

Tato prohlášení o přípravách útoku na sever byla v novinách na denním pořádku. Těžko si představit, že by země jako Korejská republika, která byla zcela závislá na dodávkách ze Spojených států amerických, byla schopná podniknout útok na sever. Je pravda, že Spojené státy americké pomohly s vybudováním a výcvikem armády Korejské republiky. Je ovšem pravda také to, že armádě Korejské republiky naprosto chyběly tanky, které se pro úspěšnou ofenzívu Korejské lidové armády staly nepostradatelnými pro překvapivý útok. Pokud připustíme, že Korejská republika skutečně plánovala ofenzívu na sever, neměla by být armáda této země připravena na boj? Rozporem k této

³⁸ *Rudé právo*, 11. 7. 1950, s. 2, *Lidové noviny*, 11. 7. 1950, s. 3, *Pravda*, 11. 7. 1950, s. 3.

³⁹ *Pravda* 11. 7. 1950, s. 3.

⁴⁰ *Lidové noviny*, 11. 7. 1950, s. 3.

⁴¹ *Rudé právo*, 11. 7. 1950, s. 2.

domněnce je fakt, že v době údajně plánovaného útoku, bylo mnoho důstojníků mimo jednotky. Pokud by skutečně byla armáda připravena na ofenzívu plánovanou ke dni 25. června, neměla by potom její bojeschopnost vypadat jinak? Je zcela jasné, že všechny tyto zvěsti byly naprosto lživé, ale perfektně zapadaly do souvislosti s tehdejší komunistickou ideologií, když sloužily ke zmanipulování populace. Bylo celkem paradoxem myslet si, že by vojsko bránící svoji vlast přenechalo nepříteli manévrovací prostor. Jihokorejská armáda vyklidila jihozápadní cíp poloostrova a soustředila se na území budoucího pusanského perimetru.

V době, kdy se jednotky Spojených států amerických snažily zastavit, nebo alespoň zpomalit postup Korejské lidové armády, se na zasedání Rady bezpečnosti OSN projednávalo jednotné velení jednotek pod vlajkou Organizace spojených národů. Dne 7. července bylo schváleno velitelství United Nations Command (UNC). Dne 10. července byl jmenován generál Douglas MacArthur jako jejich velitel. Vláda Spojených států amerických byla požádána, aby na jednotlivých zasedáních Rady bezpečnosti OSN předkládala hlášení o průběhu akcí pod jednotným velením.

Tisk ani tentokrát nevynechal příležitost a dne 11. července *Rudé právo* reagovalo na článek z ruského *deníku Izvestija*, ve kterém se zmiňoval o tomto hlasování Rady bezpečnosti OSN. *Deník Pravda* vytiskl vyjádření k této rezoluci už 11. července, *Rudé právo* a *Lidové noviny* den poté. V článcích, přímo věnovaných tomuto hlasování a výsledné rezoluci, bylo opět připomenuto, že se jedná o nezákonné přijetí, kvůli chybějícím členům Rady bezpečnosti OSN.⁴² V podstatě se opakovala stejná situace jako ve dnech 25. a 27. června, kdy byly rezoluce prohlášeny za nezákonné. Zajímavý článek byl otištěn v *Lidových novinách* dne 13. července, který obsahoval Československou nótu ministerstva zahraničí adresovanou velvyslanectví. Spojených států amerických.⁴³ Toto prohlášení bylo reakcí na nezákonnou blokádu Severní Koreje, kterou nařídil prezident H. Truman dne 5. července.

Zpátky k situaci na poloostrově. Dne 10. července zaznamenalo letectvo Spojených států amerických úspěšné napadení kolony Korejské lidové armády a zničilo několik tanků a jiných vozidel. To vedlo ke změně taktiky Korejské lidové armády, která byla tímto donucena postupovat na jih pouze v noci. Po porážce u Čchonanu obdržely jednotky rozkaz k obraně Čočchiwonu po dobu čtyř dnů⁴⁴. Bylo důležité získat čas pro ustupující vojáky Korejské republiky, aby se bezpečně dostali až za řeku Kum, kde se

⁴² Rudé právo, 12. 7. 1950, s. 2, Lidové noviny, 12. 7. 1950, s. 1, Pravda, 11. 5. 1950, s. 3.

⁴³ Lidové noviny, 13. 7. 1950, s. 2.

⁴⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 28.

měla vytvořit stabilnější linie obrany proti vojskům Korejské lidové demokratické republiky. Řeka Kum byla poslední linií před Tedžonem, kam bylo přesunuto velitelství 8. armády, které se již dne 9. července přesunulo do Tegu v jihovýchodním cípu poloostrova⁴⁵. Řeka Kum, přestože byla snadněji hájitelná, nepředstavovala dokonalý přírodní val. Území za touto řekou bylo rovinaté bez možnosti efektivního způsobu obrany. Z toho vyplývá, že v případě překonání této hranice již nic nezadrží postupujícího nepřítele, aby obsadil Tedžon. Proto bylo důležité, aby bylo město Čočchiwon ubráněno alespoň nějaký čas.

Noviny se nezabývaly podrobnými informacemi o lokalitách probíhajících bojů, proto je občas problém sledovat tyto lokality a dávat je do souvislostí s odbornou literaturou zabývající se Korejskou válkou. I přesto se dají tyto lokality vysledovat za pomoci map a vodítek zmiňovaných v novinách. Začátek bojů o Čočchivon byl zmiňován dne 13. července ve všech listech. Místo nebylo přesně pojmenováno, noviny se pouze zmiňovaly o kontaktu s „imperialisty“, kteří měli podporu tanků a pohybovali se asi 15 km severně od Tedžonu. Spojené státy americké opravdu přesunuly tankovou rotu složenou z M24 Chaffee a tato jednotka získala svou první bojovou zkušenost právě u Čočchiwonu. Noviny se dále zmiňovaly o ničivých náletech na území obsazeném Korejskou lidovou armádou a jejím postupu v dalších směrech. Jednalo se především o postup podél východního pobřeží směrem na Tegu a Pusan.

Rudé právo a *Lidové noviny* otiskly i prohlášení amerického válečného korespondenta Millera, který se pozastavoval nad „brutalitou“, se kterou bylo zacházeno s válečnými zajatci Korejské lidové armády.⁴⁶ Pokud se podíváme blíže na onu brutalitu, se kterou se museli vojáci vyrovnat v Koreji, tak dne 10. července byla poprvé nalezena těla popravených amerických zajatců, kteří měli ruce svázané drátem za zády a poté byli zastřeleni. Jeden z takto popravených měl hlavu rozbitou tupým předmětem. Tento akt byl zaznamenán pod zkratkou KWC 2 (Korean War Crimes)⁴⁷ v oddělení pro válečné zločiny. Během prvních střetů Američanů s vojáky Severní Koreje se rozneslo mnoho zvěstí o neprodlených popravách zajatců. Jak se později ukázalo, většina těchto informací byla založena na pravdě.

O obsazení Čočchivonu se v tisku objevily dne 14. července informace odkazující na den 11. července. Deníky se v informacích rozcházely. *Rudé právo* a *Lidové noviny* se shodovaly na obsazení Čočchivonu, ale *deník Pravda* dodával, že toto město je obklíčeno

⁴⁵ B. Catchpole, Korejská válka, s. 31.

⁴⁶ *Rudé právo*, 13. 7. 1950, s. 2, *Lidové noviny*, 13. 7. 1950, s. 2.

⁴⁷ Philip, Chinnery, Korejské krutosti, zapomenuté válečné zločiny v Koreji 1950- 1953, Praha 2003, s. 30.

a jednotky Korejské lidové armády likvidují poslední odpor. *Deník Pravda* psal o soustředění velkého množství sil na jižním břehu řeky Kum, dále pak uváděl, podle zpráv z Tokia, že se uvažovalo i o evakuačních plánech. Přirovnával zprávy z generálního štábu Spojených států amerických ke zprávám Wehrmachtu po bitvě u Stalingradu. Poprvé se objevila i informace, že zajatci se dostali do Pchjongjangu (v tisku nazýván jako Fenjan). Se zástupci tisku promluvil nejmenovaný kapitán 24. pěší divize.⁴⁸ Ve svém projevu zmínil, že dne 1. července byl vysazen v Pusanu, odkud se přesunul s jednotkou do Suvonu a tam byl zajat. Prohlásil, že odsuzuje intervenci Spojených států amerických v Koreji a nyní opravdového nepřítele vidí právě v nich. Takové prohlášení nebylo první a ani poslední během Korejské války. První bylo proneseno už dne 9. července v soulském rozhlase. Byl to projev o 900 slovech. Tento proslov, věnovaný nejspíše všem vojákům Spojených států amerických, byl jedním z mnoha, nicméně vyvolal ve vojenských úřadech ohromení: „Vůbec jsme neznali příčiny této války, ani skutečný stav věcí a byli jsme nuceni bojovat proti korejskému lidu. Bylo projevem velkorysosti Korejské lidové demokratické republiky, že nám odpustila a laskavě se nám postarala o zdraví, jídlo, ošacení a ubytování.“⁴⁹

Dalším mezníkem na zastavení vpádu Korejské lidové demokratické republiky za 38. rovnoběžku se v té době stala řeka Kum. Zatím byla na linii umístěna pouze oslabená 24. pěší divize, která byla oslabena zdržovacími střety na cestě od Osanu. Ve stejnou dobu se do oblasti bojů úspěšně přesunoval i zbytek okupačních sil z Japonska. Dne 10. července se vylodila v Pusanu 25. pěší divize a další jednotky byly na cestě. Útok na řece Kum začal dne 14. července, kdy se na severním břehu řeky objevily první tanky Korejské lidové armády. Den předtím byl ženisty odstřelen most u města Kondžu. Proti 24. pěší divizi měla Korejská lidová armáda nasazené 3. a 4. pěší divizi. Obě tyto jednotky utrpěly citelné ztráty během předchozích bojů, nicméně to stále byla síla, která početně převyšovala obránce. Během dopoledních operací dne 14. července se podařilo vojákům Spojených států amerických úspěšně odrazit několik pokusů o průlom linie. Nicméně v odpoledních hodinách se situace na linii zhoršila do té míry, že byly povolány zálohy, které odvrátily průlom za řeku. Pozici se podařilo uhájít až do 16. července. Ve 3.00 hodiny ráno začal útok s cílem prolomit linii a v dopoledních hodinách se to opravdu lidové armádě podařilo. Vojáci Korejské lidové armády pronikli asi 5 km za obranná postavení, čímž úspěšně odřízli vojáky od zásobování a znemožnili jim ústup. Zbytky

⁴⁸ Rudé právo, 14. 7. 1950, s. 2., Lidové noviny, 14. 7. 1950, s. 3, Pravda 14. 7. 1950, s. 3.

⁴⁹ P. Chinnery, Korejské krutosti, s. 19.

jednotek, které odolávaly na řece, ustoupily do Tedžonu, kde byla urychleně budována obranná postavení.

Noviny informovaly o úspěchu lidové armády dne 18. července. Hlavními informátory se staly *Rudé právo* a *deník Pravda*. Oba deníky měly v podstatě shodné články, předkládaly čtenářům hlášení vrchního velení lidové armády o postupu severokorejské armády na severozápadě od Tedžonu. Dále zmínily, že silný tlak byl veden také ze směru od Čočchivonu na Tedžon. Deníky zveřejnily vyjádření amerických tiskových agentur, které informovaly o překročení řeky Kum severokorejskými jednotkami a vytvoření stabilního předmostí na západním úseku fronty. V denících bylo uvedeno, že velitelství Korejské lidové armády popřelo nařčení o prováděných popravách zajatců. Podle vyjádření velitelství bylo se zajatci zacházeno v souladu se zákony a zvyklostmi o válečných zajatcích. V dalších dnech byly tyto informace upřesněny, deníky oznámily, že Korejská lidová armáda úspěšně postoupila k Tedžonu. Zprávy se v denících lišily. *Rudé právo* informovalo o počtech zajatých amerických vojáků a ztrátách armády Spojených států amerických na vybavení, coby „válečné kořisti“.⁵⁰ *Lidové noviny* a *deník Pravda* otiskly tuto informaci až následující den.⁵¹ Oba deníky informovali, že Američané ustoupili v oblasti Tedžonu jen 6 mil, což je přibližně 9,5 km. Dále bylo v *Lidových novinách* zmíněno vyjádření z Washingtonu ze dne 18. července, kde se spekovalo nad úplnou ztrátou Korejského poloostrova. *Deník Pravda* navíc popisoval i situaci kolem města, kdy bylo zřejmé, že město samotné je v nezáviděníhodné a hlavně naprosto bezvýchodné situaci. Necelých 6,5 km na sever od města se totiž nacházelo vojsko Korejské lidové demokratické republiky. *Rudé právo* otisklo další z mnoha prohlášení amerických zajatců. V tomto prohlášení byla odsouzena intervence Spojených států amerických v Koreji. Důvodem k této kritice bylo nevyžádané vměšování se do vnitrostátní politiky Korejského poloostrova. Dále bylo důrazně upozorněno na řádnou lékařskou péči poskytnutou raněným vojákům.

Jedním z posledních větších měst na jihu poloostrova je město Tedžon, které představovalo poslední obranu před tzv. pusanským perimetrem. Zde se soustřeďovaly nově příchozí jednotky z Japonska a ustoupilo tam destabilizované vojsko Korejské republiky. Dne 18. července přijel do Tedžonu generál W. Walker, aby vyřídil rozkazy od generála D. MacArthura, týkající se nutnosti udržet město po dobu dvou dnů⁵². Jednalo se o dobu potřebnou k přesunu posledních jednotek na perimetr a k přípravě obranných

⁵⁰ Rudé právo, 19. 7. 1950, s. 2.

⁵¹ Lidové noviny, 20. 7. 1950, s. 3, Pravda, 20. 7. 1950, s. 3.

⁵² B. Catchpole, Korejská válka, s. 32.

postavení. Během 19. července generálmajor W. F. Dean, který zůstal ve skoro obklíčeném městě, uklidnil panující zmatek a nechal vybudovat nejnutnější obranná postavení. Okolo půlnoci dne 19. července se vojáci, postupující 3. a 4. pěší divize, Korejské lidové armády objevili asi 6 km jižně od Tedžonu a do úsvitu dne 20. července bylo město obklíčeno. Z toho důvodu byl veškerý nepotřebný personál odvolán na jih. K ránu zaútočily tanky a obránci města byli nuceni stáhnout se do centra. Díky novým bazukám ráže 89 mm, které byly do města dopraveny, dříve než vypukl útok, byli obránci schopni zničit několik severokorejských tanků. Do čela těchto bazukových družstev se postavil přímo W. F. Dean⁵³, ale ani to nepomohlo odvrátit porážku. Odpoledne se do města podařilo probíjet několika jednotkám Korejské lidové armády, což zapříčinilo ústup k jihu. Generál W. F. Dean byl dne 20. července roku 1950 zajat a až v roce 1953 byl repatriován během tzv. „Velké výměny“ (Big switch). Touto etapou končí ústupové boje pro 24. pěší divizi, která jako první zasáhla do bojů. Nelze tvrdit, že by byla úplně zničena, jen velmi oslabena. Tato jednotka dostala na začátku svého válečného dobrodružství úkol zpomalit nepřítele, aby se mohla stabilizovat fronta na řece Naktong.

V novinách se články o obsazení Tedžonu objevily až s dvoudenním zpožděním. V tisku vyšlo jen prohlášení, že postupující Korejská lidová armáda dne 20. července obsadila město a rozdrtila bránící se jednotky. Další informace, které tisk zveřejnil, pojednávají o pokračujícím postupu severokorejské armády a o těžkých ztrátách vojáků Spojených států amerických.⁵⁴ Deníky se dále otázkou Tedžonu nezabývaly. Pouze v *Rudém právu* byla dne 23. července otištěna fotografie zobrazující americké zajatce⁵⁵, pravděpodobně zajatých v Tedžonu. Noviny nadále informovaly o postupu severokorejských vojsk na Tegu a Pusan. Tisk nevynechal příležitost a zmínil všechny úspěchy, ke kterým při obsazování poloostrova docházelo. Zprávy datované ke dni 22. července udávaly, že severokorejská vojska bojovala na třech hlavních místech. Jednak v oblasti Iri, dále na jih od Tedžonu a na východním pobřeží poloostrova. Podle informací obsažených v tisku, které noviny převzaly od britského reportéra, se udávalo, že americká 24. pěší divize už nebude schopna vážnějšího odporu ani na nových pozicích na řece Naktong.

Dne 25. července se tisk zmínil o obsazení města Mokpo, které je posledním významnějším městem na jihozápadním cípu poloostrova. Noviny se ještě zmiňovaly o vybavení, které bylo ukořistěno severokorejskými jednotkami postupujícími od

⁵³ B. Catchpole, Korejská válka, s. 33.

⁵⁴ Rudé právo, 22. 7. 1950, s. 2, Lidové noviny, 22. 7. 1950, s. 6, Pravda, 22. 7. 1950, s. 3.

⁵⁵ Rudé právo, 23. 7. 1950, s. 2.

Tedžonu.⁵⁶ *Rudé právo* a *Lidové noviny* se rozcházejí v množstevních údajích, není tedy zcela jisté, zda uvedená čísla nebyla přehnaná. Pomocí deníků bylo možno sledovat, jak se vojsko Korejské lidově demokratické republiky postupně propracovávalo k perimetru. Nicméně informace byly velmi stručné. Zajímavé informace podávaly noviny dne 28. července. Opět byl zmiňován postup Korejské lidové armády na všech úsecích fronty a zvýšená činnost partyzánů v týle amerických a jihokorejských jednotek. Dále se noviny vracely k úspěšnému obsazení měst Sunčien a Jesu na jižním pobřeží poloostrova. Ke konci měsíce července se noviny věnovaly dalším bojům kolem přístavu Pusan, zejména okolo měst Gurye (Kure) a Namwon. Tisk informoval čtenáře o 100 amerických zajatcích a válečné kořisti. Zajímavá informace se objevila v *Rudém právu* dne 30. července, která odkazovala na zprávu *moskevského rozhlasu* ze dne 29. července. Podle této zprávy americké intervenční síly, během ústupu před vojsky Korejské lidově demokratické republiky, působily zvěrstva na civilním obyvatelstvu. Podle novin se měli vojáci Spojených států amerických a Korejské republiky podílet na masakru civilistů v Tedžonu. Noviny se nicméně rozcházejí v údajích o množství obětí. Informace otištěná v *Rudém právu* hovořila o celkově 1.000 zabitých v Tedžonu, *deník Pravda* uvedl 3.000 a *Lidové noviny* se o usmrcení civilistů nezmiňovaly.⁵⁷ Je skutečností, že i policejní sbory Korejské republiky se podílely na popravách civilistů obviněných ze spolčování s komunisty. Touto kapitolou Korejské války se zabývá TRC (Truth and Reconciliation Commission) od roku 2005. Jedná se o vládní orgán, který je odpovědný za vyšetřování incidentů korejské historie. Zabývá se obdobím od roku 1910, což je spojeno se začátkem japonského protektorátu, až do roku 1993, kdy byl zvolen prezident Kim Young-sam. Tento rok je také spojen s koncem autoritářské vlády v Jižní Koreji.⁵⁸

Díky *Lidovým novinám*, ve kterých byl dne 1. srpna otištěn další článek, se veřejnost dozvěděla o bojových operacích z konce července. Hlavním přínosem byla otištěná mapka ukazující svízelnou situaci⁵⁹ jihokorejských a amerických vojsk. Mapka totiž přesně vystihuje postup Korejské lidové armády, který se nyní může rozdělit na 3 části. Jednak na jihu, podél jižního pobřeží poloostrova, dále pak ve středním úseku fronty z Tedžonu na Tegu a nakonec pak na severu podél východního pobřeží směrem na Pohang. Tiskoviny se nechaly inspirovat římskou říší, která prohlašovala, že všechny cesty vedou do Říma. V denících se tedy začala objevovat věta, označující tento postup,

⁵⁶ *Rudé právo*, 25. 7. 1950, s. 2, *Lidové noviny*, 26. 7. 1950, s. 3.

⁵⁷ *Rudé právo*, 30. 7. 1950, s. 2, *Pravda*, 30. 7. 1950, s. 3.

⁵⁸ WOLMAN Andrew, *The Evolution of truth commissions in Korea*, 36 s, dostupné

z: http://otjr.crim.ox.ac.uk/materials/papers/179/Wolman_Korea_OTJRWorkingPaperSeries.pdf.

⁵⁹ *Lidové noviny*, 1. 8. 1950, s. 4.

a to: „Všechny cesty vedou do Pusanu“.

Dne 31. července se 8. armáda fakticky stáhla za hraniční řeku Naktong, z tohoto místa už nebylo kam ustoupit, proto generál W. Walker nechal svolat všechny velitele divizí. Na této schůzi dne 29. července bylo vyřčeno poselství, které se stalo rozkazem „Stand or die“.

„Už nebude žádné ustupování, žádné stahování, žádné upravování pozic nebo jaký termín si vyberete. Za námi není žádná hranice, k níž bychom mohli ustoupit. Každá jednotka musí vést protiútoky, aby udržela nepřítele ve zmatku a nerovnováze. Nebude žádný Dunkerque, žádný Bataan. Ústup do Pusanu by byl největšími jatkami v historii. Musíme bojovat až do konce. Zajetí těmito lidmi je horší než sama smrt. Budeme bojovat jako tým. Jestliže někteří z nás musí zemřít, zemřeme společně v boji. Kdokoli ustoupí, může být zodpovědný za smrt tisíců svých kamarádů... Chci, aby všichni pochopili, že tuto frontu udržíme. My zvítězíme.“⁶⁰

Zprávy ze dne 1. srpna se ještě vracely k událostem z konce července a zmiňovaly útok ve středním úseku fronty. Tiskovými agenturami, ze kterých noviny čerpaly, byl tento pokus o průlom nazýván novým generálním útokem. Dne 31. července bylo obsazeno město Čindžu⁶¹, jedno z větších měst na jihu poloostrova. Noviny se zmínily o množství zajatých vojáků a ukořistěného válečného materiálu. Je zajímavé, že každé vítězství Korejské lidové armády bylo doprovázeno vážnými ztrátami na straně nepřítele. Jak na počtu vojáků, tak na množství válečného materiálu. Tuto událost prezentoval tisk až dne 3. srpna, *Lidové noviny* dokonce až dne 4. srpna, *Rudé právo* k tomuto dni vydalo zajímavou informaci o počtu obyvatel, které severokorejská armáda osvobodila. Podle *berlínského rozhlasu*, z něhož *Rudé právo* vycházelo, bylo obsazeno území o rozloze 54.600 km čtverečních s celkovým počtem 12 milionů obyvatel.

Dne 3. srpna se v rukou Korejské lidové demokratické republiky ocitlo město Andong na severním cípu perimetru. Podle *Rudého práva* zajala Korejská lidová armáda 1.200 vojáků a získala mnoho materiálu. Dále bylo odkazováno na agenturu AP (*Associated Press*), podle níž vojska Korejské republiky a Spojených států amerických ovládala minimálně 10 % území poloostrova. V *Rudém právu* ze dne 5. srpna byla otištěna mapka s popisem fronty. Zde bylo popsáno, jak vedla fronta na jihovýchodním cípu poloostrova, od města Jondok na východním pobřeží, směrem na

⁶⁰ Donald, M. Goldstein, Harry, James, Maihafer, *The Korean War: The Story and Photographs*, Washington, DC 2000, s. 40, B. Catchpole, *Korejská válka*, Praha 2003, s. 35.

⁶¹ B. Catchpole, *Korejská válka*, s. 36.

západ k městům Andon a Sandžu, kde se linie stáčela k jihu a pokračovala východně od měst Kumčon, Kočan a Čindžu.

Jednou z prvních bitev o perimetr se stala bitva o Jetelový vrch a hřeben Obong-ni. Obě místa se nacházejí východně od řeky Naktong. Z toho bylo zřejmé, že jejich obsazení znamenalo přímé ohrožení perimetru. Boje na této linii začaly dne 5. srpna a probíhaly až do 19. srpna, kdy už obě vyvýšená místa zůstala trvale v rukou vojsk Organizace spojených národů.

Noviny neinformovaly o překročení řeky ve stejný den. *Deník Pravda* předložil zprávu o prolomení linie už dne 6. srpna, *Rudé právo* a *Lidové noviny* až dva dny poté, tedy 8. srpna. V informacích se shodovaly, jen dodaly, že se podařilo prolomit linii a probíhá další pronásledování nepřítele, během kterého jsou, jednotkám Spojených států amerických, zasazovány tvrdé rány.

Po průlomu byla zastavena i první útočná operace armády Spojených států amerických. Tento útok měla provést jednotka, která dorazila ze Severní Ameriky. Tato jednotka byla tvořena především veterány z války v Pacifiku. Úkolem bylo opětovně obsazení města Čindžu za podpory nových tanků M-26 Pershing a letectva. Tento útok pokračoval až do 5. srpna, kdy byl zastaven.

Rudé právo dne 9. srpna informovalo o pokračujících bojích u řeky Naktong, asi 40 km jižně od Tegu. Vojáci Organizace spojených národů nepředpokládali pokus o útok v těchto místech. Dále byly podány informace o postupu směrem na jih po východním pobřeží a postupu tří divizí Korejské lidové armády ze severu na Tegu. Dne 9. srpna se v *Lidových novinách* a *deníku Pravda* objevila zpráva vztahující se k 7. srpnu, ve které byly zmiňovány ztráty jihokorejských a amerických vojsk. Noviny udávaly 6.000 zabitých a raněných a 600 zajatých vojáků. Je otázka, zda bylo toto číslo nadnesené, či se zakládalo na skutečnosti. Noviny také informovaly o pokusu o protiútok na jižním úseku fronty, který byl však odražen. Jedna ze zajímavostí, otištěná v *Rudém právu*, zaznamenala hrdiny Korejské lidové armády, byl otištěn výčet činů, za které byli tito hrdinové vyznamenáni.⁶²

Deník Pravda dne 12. srpna otiskl článek o obsazení Pohanu Korejskou lidovou armádou na východním pobřeží. Díky mapám víme, že to byl nejzazší postup Korejské lidové armády v tomto úseku fronty.⁶³ *Rudé právo* a *Lidové noviny* se o tomto postupu

⁶² Rudé právo, 10. 8. 1950, s. 2.

⁶³ Pravda, 12. 8. 1950, s. 2.

zmínily až dne 15. srpna.⁶⁴ *Rudé právo* psalo, že bylo zajato 400 vojáků a mezi zajatci byl, podle novin, větší počet Američanů. V článku byla zmíněna i obrovská válečná kořist, která připadla do rukou postupujícího vojska Korejské lidové armády. Dále se psalo, že na ostatních úsecích fronty nedošlo k větším změnám. Sice ke změnám na frontě nedocházelo, ale v tomto období probíhaly ty nejprudší střety na perimetru a hlavním cílem Korejské lidové armády bylo nepochybně obsazení poloostrova do dne 15. srpna na den osvobození. Tento termín, však nebyla armáda Severní Koreje, schopna dodržet.

K připomenutí tohoto mezníku v historii poloostrova se v novinách objevily i články věnované oslavám a blahopřáním Korejské lidové demokratické republiky. Noviny informovaly obyvatele Československé republiky dne 15. srpna. Všechny, výše zmíněné, celostátní noviny se věnovaly svátku osvobození Koreje a otiskly vyjádření prezidenta Klementa Gotwalda, předsedy vlády Antonína Zápotockého a ministra zahraničí Viliama Širokého.⁶⁵ Současně byl otištěn v *Rudém právu* článek o rozdílech mezi Severní a Jižní Koreou.⁶⁶ Tato blahopřání samozřejmě otiskly i oba další deníky, *deník Pravda* ve stejný den jako *Rudé právo* a *Lidové noviny* den následující. Noviny dále pokračovaly články ze světa, kde se další státy připojily k blahopřání. Nesměla chybět Čína, za kterou samozřejmě gratulovali Mao C-tung a ministr zahraničních věcí Ču En-laj, v Moskvě probíhal literární večer, který započal náměstek generálního tajemníka svazu spisovatelů Alexej Surkov. Dále se v novinách psalo o blahopřání z Maďarska, Albánie a předsedy vlády Německé demokratické republiky Oto Grotewohla. Tisk se oslavám věnoval ještě několik dalších dní.

Dne 17. srpna se v *Rudém právu* psalo o dalších problémech 24. pěší divize u Tegu, přesněji 5 mil jižně od Tegu, kde se na východní břeh řeky Naktong přeplavily oddíly lidové armády a budovaly předmostí. Tento úsek byl jedním z nejkritičtějších úseků perimetru. Právě boje o Jetelový vrch a hřeben Obong-ni byly nejtěžšími boji na perimetru. Bojovalo se o ně neustále, proto není divu, že tato místa několikrát denně měnila majitele. Pro upřesnění, tyto klíčové kóty pro obranu perimetru, jsou na východním břehu řeky Naktong, západně od městečka Yeongsang, které leží přesně mezi městy Masan a Tegu. Bitva o tento výběžek, který se podařilo Korejské lidové armádě obsadit, trvala od 5. do 19. srpna. Je to jen jedna z mnoha bitev, které se na perimetru

⁶⁴ Rudé právo, 15. 8. 1950, s. 3, Lidové noviny, 15. 8. 1950, s. 5.

⁶⁵ Rudé právo, 15. 8. 1950, s. 1.

⁶⁶ Tamtéž, s.1.

rozpoutaly. Dále můžeme jmenovat tzv. bitvu o Bowling alley⁶⁷. Tento střet se odehrával na sever od města Tegu. Úkolem, střežit tuto oblast, byla pověřena 1. pěší divize Jihokorejské republiky, nicméně byla nucena se stáhnout z výšin v okolí silnice, což pro celkovou obranu města znamenalo hrozbu. Z toho důvodu byl do této oblasti přesunut 27. pěší pluk podplukovníka Johna Herseyho Michaelise. Díky této rychlé reakci se podařilo opětovně obsadit vrcholy a přístupovou cestu do Tegu. Potom už nebyl problém zastavit postupující tanky Severokorejské armády. Bitvě se říká „Bowling alley“, protože se ozvěny dělostřeleckých granátů odrážely od údolí a celkový zvuk připomínal kuželky. Podrobné vyhledávání jednotlivých střetů, které se odehrávaly na perimetru, bylo neefektivní, protože tisk se zabýval celkovým pohledem na situaci.

Dne 18. srpna informovaly noviny o obsazení města Vegvan, v článcích bylo psáno o zajetí vojáků a ukořistění vojenského vybavení. Tento incident je znám jako „The Hill 303 Massacre“ (KWC 16)⁶⁸. Jednalo se o popravu příslušníků 25. pěší divize, kteří byli dne 15. srpna zajati severokorejskými vojáky v domnění, že jde o posily, o které požádali. Nejprve bylo zajato 26 vojáků, po dvou dnech bylo konečné číslo zajatých vojáků 45. Všem zajatcům byl zabaven osobní majetek, sebrány boty, a byly jim svázaný ruce za zády, buď drátem, nebo provazem. Poprava se uskutečnila dne 17. srpna kolem poledne. Podle svědectví Kim Kwon-tcheka⁶⁹ byli nuceni zajatce popravit, protože by je taková skupina zdržovala při ústupu před jednotkami OSN a dále by byla dobrým cílem pro americké letectvo.

Deníky dále předkládaly válečné zločiny, kterých se měli dopustit Američané. Dne 17. srpna otisklo *Rudé právo* vyjádření moskevského rozhlasu, který odkazoval na dopisovatele agentury Nová Čína. V tomto prohlášení bylo zmíněno, že Američané a Jihokorejci před ústupem ze Soulu (Soul padl 28. června) nechali popravit na 2.000 politických vězňů a dalších 17.000 lidí bylo uvězněno v nelidských podmínkách. Tyto vězně se podařilo osvobodit rychlým obsazením Soulu lidovou armádou. Je celkem podivné, že se tato informace objevila v tisku až po necelých dvou měsících bojů na poloostrově.⁷⁰ Tisk dále uvedl, že se vězňové chovali jako gestapo za 2. světové války. Dále se ukázal celkový postoj k agresorovi v podobě Spojených států amerických.

⁶⁷ B. Catchpole, Korejská válka, s. 39.

⁶⁸ McCarthy, Joseph; Karl E. Mundt, John L. McLellan, Margaret C. Smith et al., *Korean War atrocities : report of the Committee on Government Operations made through its Permanent Subcommittee on Investigations by its Subcommittee on Korean War Atrocities, pursuant to S. Res. 40*, Washington 1954, s. 4. Dostupné z: http://www.loc.gov/rr/frd/Military_Law/pdf/KW-atrocities-Report.pdf, P. Chinnery, Korejské krutosti, s. 33-37.

⁶⁹ P. Chinnery, Korejské krutosti, s. 34.

⁷⁰ Rudé právo, 17. 8. 1950, s. 2.

Náradí, které se objevilo při osvobozování zmiňované věznice v Soulu, mělo na sobě značky americké výroby. Tato na první pohled nedůležitá a nezajímavá informace, byla jen další psychologickou manipulací obyvatelstvem.

V den, kdy vycházely články k oslavám 5. výročí osvobození Koreje, byl zahájen útok na samotné město Tegu. Tyto útoky pokračovaly až do 24. srpna a staly se katastrofou pro celkovou situaci Korejské lidové armády na perimetru. Korejská lidová armáda při postupu nehleděla na vlastní ztráty, takže se po těchto několika dnech během útočných operací zcela vyčerpala. Odražení těchto útoků bylo zásadní pro udržení perimetru. Důležitým faktem, který pomohl vojskům OSN, bylo to, že Korejská lidová armáda útočila po celé délce fronty. Pokud by byl útok soustředěn na jednom úseku fronty, došlo by k průlomům, který by se s největší pravděpodobností nepodařilo zastavit.

V novinách se moc nedozvídáme, pouze o probíhajících bojích na severu (Bowling alley) a jihozápadně (Jetelový vrch a hřeben Obong-ni) od Tegu. Dále byly otištěny zprávy zahraničních korespondentů, v nichž se uvádělo, že boje okolo města Tegu nadále pokračují. Všechny uvedené informace se vztahovaly pouze na to, že postupující severokorejská vojska zasadila nepříteli vážné rány. Další informaci, stojící za zmínku, zveřejnily *Rudé právo* a *deník Pravda* dne 25. srpna. Psaly o tom, že vláda Jižní Koreje opustila Tegu a zamířila do Pusanu. Tuto zprávu převzaly deníky od agentury *Nová Čína* a byla zveřejněna ke dni 19. srpna.

Dne 29. srpna se objevila v tisku informace o americké provokaci na území Čínské lidové republiky. Stalo se tak, dle vyjádření Pekingů, dne 28. srpna. Mělo se jednat o bombardování pravého břehu řeky Jalu, tedy hranice Korejské lidové demokratické republiky a Číny.⁷¹ Podle vyjádření Pekingů, bylo zabito a zraněno několik osob, dále bylo zničeno několik vagónů a dvě lokomotivy. Tato prohlášení Číny se stávala častějšími v souvislosti s ústupem severokorejských vojsk od září do prosince roku 1950, kdy armáda Čínské lidové republiky intervenovala v Koreji.

V den, kdy se objevily zprávy o bombardování čínského území, se do Koreje dostala první jednotka Velké Británie. Jednalo se o 2 prapory: 1. prapor argyllských a sutherlandských střelců a 1. middlesexský prapor. Jako celek se tato jednotka stala 27. brigádou, jednalo se tedy o jednotku o síle 3.000 mužů. Nicméně tato jednotka byla oslabena, protože 18tiletí muži neměli povoleno sloužit v Koreji. Ihned po příjezdu do Pusanu byla jednotka nasazena v oblasti jihozápadně od Tegu⁷².

⁷¹ Rudé právo, 29. 8. 1950, s. 2, Pravda, 29. 8. 1950, s. 3.

⁷² B. Catchpole, Korejská válka, s. 44.

Začátkem září roku 1950 se v tisku objevovaly stále informace o událostech na frontě z konce srpna. *Lidové noviny* otiskly další prohlášení amerického zajatce, podporučíka A. H. Buchse. V tomto prohlášení bylo řečeno, že se o zajatce v táborech starají dobře, dostávají dostatečnou stravu a raněným byla poskytnuta lékařská péče. Informoval, že se lehce ranění podrobují každé ráno lékařské prohlídce. Dále byla v prohlášení úvaha o důvodu americké účasti během Korejské války, podepřená o poznámku, že v roce 1860 prodělávaly Spojené státy americké samy občanskou válku bez větší účasti evropských států. Ke konci prohlášení bylo ještě zdůrazněno, že během čekání na konec války se Severokorejci o vězně dobře starají.⁷³ Další podobné prohlášení bylo otištěno v *Rudém právu* dne 2. září. Jednalo se o další nařčení o protiprávnosti akce a nepřátelskému postoji občanů Korejské republiky proti vojákům Spojených států amerických. Dále bylo popisováno, že až po zajetí, bylo těmto vojákům objasněno, jak probíhaly volby v obou zemích. Na severu byly volby svobodné, oproti jižnímu státu, kde probíhaly v ovzduší teroru a policejní brutality.⁷⁴

Pro podobné řečnické úvahy se využívalo vše, dokonce i smrt. *Lidové noviny* otiskly dne 3. září článek s názvem Dopis americké matce, který je adresován paní Edith Millerové. Je otázka, jestli opravdu žila, nebo se jednalo pouze o další možnost, jak dokázat, že Spojené státy americké mohou za Korejskou válku. Dále bylo řečeno, že kdyby se její syn Robert Miller vzdal, jako dříve řečený poručík A. H. Buchs, o kterém psaly *Lidové noviny* dne 1. září, tehdy ještě s hodností podporučíka, mohl také podat podobné prohlášení.⁷⁵ Na tomto článku bylo vidět, že se tiskové agentury neobávaly pracovat s jakýmikoli prostředky k manipulaci obyvatelstva Československé republiky.

Když se vrátíme k probíhajícím bojům na frontě, tak dne 2. září proběhla poslední velká ofenzíva na perimetr, která se setkala s částečným úspěchem. Korejské lidové armádě se podařilo prolomit linii na řece Naktong a postoupit několik kilometrů k Pusanu. Deníky se k těmto bojům vrací s jednodenním zpožděním. Deníky otiskly vyjádření z moskevského rozhlasu a od agentury TASS. Informovaly o průlomu na jižním úseku fronty a obležení města Haman, které obsadila vojska Severní Koreje. Dále byl zmiňován průlom jihozápadně od Tegu, tedy u Jetelového vrchu a hřebenu Obong-ni. Zde vojska Korejské lidové demokratické republiky postoupila několik kilometrů na město Yeongsan. Toto byla největší hrozba pro udržení perimetru od počátku bojů na zdejší linii. Deníky se vrátily k situaci na bojišti až dne 5. září a jen opakovaly nastalou

⁷³ *Lidové noviny*, 1. 9. 1950, s. 3.

⁷⁴ *Rudé právo*, 2. 9. 1950, s. 2.

⁷⁵ *Lidové noviny*, 3. 9. 1950, s. 1.

situaci, jelikož se nedostavily větší úspěchy žádné straně. Dne 8. září deníky otiskly počty vojáků, které, podle vrchního velení Korejské lidové armády, Američané ztratili během dva měsíce trvajících bojů na poloostrově. Jednalo se o 15.176 zabitých a na 45.000 raněných. Zajato bylo 1.736 vojáků. Dále byly zmiňovány boje po celé délce fronty, které vedly k přesunu jednotek do zázemí. Také bylo uvedeno, že jednotky Korejské lidové armády postoupily na vzdálenost 11 kilometrů od Tegu. Tato situace nebyla tak vážná, jak popisovaly deníky, které hovořily o nezastavitelném postupu Korejské lidové armády. Generál W. Walker byl sice nucen použít veškeré zálohy, které měl k dispozici, aby zvrátil nastalou situaci, ale za pomoci letectva, byl schopen stabilizovat frontu.

Dalším bodem je určitě jedna z nejdůležitějších operací, které se uskutečnily během Korejského konfliktu. Byl to plán generála D. MacArthura na vylodění za liniemi Korejské lidové armády, která bojovala na řece Naktong s 8. armádou generála W. Walkera. Generál D. MacArthur vytvořil plán, jehož cílem bylo polapit zbytek severokorejské armády mezi tzv. kladivem a kovádlinou, tedy přesněji mezi X. armádním sborem a 8. armádou. Místem pro vylodění X. armádního sboru byl přístav Inčchon. Armáda generála W. Walkera měla za úkol probít se z perimetru a setkat se s jednotkami, které se vylodí u Inčchonu. Jako cíl byl vybrán právě tento přístav, který byl vzdálen jen něco přes 30 kilometrů od hlavního města Korejské republiky, Soulu.⁷⁶ Problém pro vylodění představoval velký rozdíl mezi přílivem a odlivem, který činil až 10 metrů. Dalším problémem byla přístupová cesta k přístavu, tzv. Průliv létající ryby (Flying Fish Channel). Navíc na přístupu k městu se nachází ostrůvek Wolmi, který byl rovněž obsazen posádkou Korejské lidové armády. Tento ostrůvek musel být obsazen jako první a až po dvanácti hodinách bylo možné zaútočit na přístav. Generál D. MacArthur si s myšlenkou obojživelného úderu pohrával už dlouhou dobu, ale až 12. srpna informoval o vylodění u Inčchonu.⁷⁷ Na den 23. srpna byla svolána strategická porada do Tokia, kde se projednávaly bližší body samotné operace⁷⁸. Účastníky této porady byli generál D. MacArthur, generál J. Collins, jako náčelník štábu pozemních sil a admirál F. Sherman, jako zástupce námořních operací. Dne 29. srpna byl dán souhlas k přípravám a následnému provedení operace. Generál D. MacArthur použil 7. pěší divizi, poslední jednotku, která zůstala na Japonských ostrovech a 1. divizi námořní pěchoty. Takto byl utvořen X. armádní sbor pod velením generála Edwarda Almonda. Jako záloha, pro případné potíže u Pusanu, byl zvolen plukovní bojový tým 7. pěší divize, který měl čekat

⁷⁶ D. MacArthur, *Odvaha*, s. 192.

⁷⁷ Brian Catchpole, *Korejská válka*, s. 49.

⁷⁸ Tamtéž, s. 51.

na lodích u Pusanu. Datum samotného vylodění, s názvem Operace Chromite, bylo stanoveno na den 15. září, kvůli vhodnému přílivu.

Plán byl vcelku jednoduchý. Pro obsazení ostrůvku Wolmi a samotného přístavu byla použita 1. divize námořní pěchoty. Tato jednotka měla mnohočetné zkušenosti během bojů 2. světové války proti Japoncům v Pacifiku. Mezi ně můžeme zařadit boje na Guadalcanalu nebo na Okinawě a dalších místech. Dalším cílem této jednotky se mělo stát letiště Kimpo a následně měla postupovat podél jižního břehu řeky Han až do soulského předměstí Jongdungpcha. Dále pak i na samotný Soul a výšiny severně od města. Pravé křídlo X. armádního sboru kryla 7. pěší divize, která se měla setkat s 8. armádou.

Flotila, čítající 261 plavidel, vyplula mezi 10. a 12. zářím⁷⁹ a 15. září dorazila k Inčchonu⁸⁰. V 6.15 hodin téhož dne začalo vylodění na ostrůvku Wolmi, který byl v 11.15 hodin obsazen bez ztrát na americké straně.⁸¹ Po tomto krátkém boji byla další etapa vylodění naplánována na 17.30 hodin, ale to už chyběl moment překvapení. Nicméně se útok na město obešel bez větších ztrát na životech v řadách amerických vojáků. Je zajímavé, že operace zůstala utajena pro vojáky Severní Koreje. O přípravách velké obojživelné operace se mluvilo od fronty až po Tokyo. Dokonce korespondent agentury *Associated Press* potvrdil dne 13. září, po poradě důstojníků, informaci o chystaném vylodění.⁸² Samotné vylodění ve městě probíhalo formou kleští, 1. a 5. pluk 1. divize námořní pěchoty se vylodil po stranách města a až dne 16. září došlo ke spojení obou jednotek a k obklíčení Inčchonu. Poté už byla situace nakloněna ve prospěch jednotek Spojených států amerických. Byl obsazen přístav a přilehlé letiště Kimpo a jednotky postupovaly dále na Soul.

Tisk se zmiňoval o vylodění u Inčchonu až dne 19. září a přiznal, že Korejská lidová armáda byla nucena ustoupit. Dále pak informoval, že vojska OSN postoupila ke dni 17. září na 12 kilometrů k Soulu. Dále tisk psal, že při vylodění bylo nasazeno na 40.000 vojáků a zúčastnili se i vojáci Velké Británie.⁸³ Informace vztahující se v tisku k vylodění byly stroze napsané, bylo uvedeno, že Korejská lidová armáda odrazila útoky na letiště Kimpo a způsobila nepříteli těžké ztráty. Nicméně se deníky stále více zaměřovaly na oblast bojů u Tegu, kde Korejská lidová armáda odrážela protiútoky po

⁷⁹ B. Catchpole, *Korejská válka*, s. 53.

⁸⁰ Tamtéž, s. 55.

⁸¹ Allen Suess Whiting, *China Crosses the Yalu: The Decision to Enter the Korean War*, Stanford 1968, s. 103.

⁸² R. Dvorchak, *Korejská válka*, s. 57.

⁸³ Rudé právo 19. 9. 1950, s. 2, Lidové noviny, 19. 9. 1950, s. 3, Pravda, 19. 9. 1950, s. 5.

celé délce fronty. Také je patrné, jak se změnil typ novinových článků, které se věnovaly probíhajícím bojům u Inčchonu. Dokud Korejská lidová armáda postupovala k jihu, byly články zaplněny podrobnými popisy postupu a všechna města, vesnice i osady byla označena jako klíčové obranné body nepřítele. S rostoucími neúspěchy byly pouze shrnovány informace, že se Korejská lidová armáda snažila zastavit postup v oblasti východně od Inčchonu. Z článků nebylo jasné ani to, kde se rozprostírá frontová linie. Až 24. září zveřejnilo *Rudé právo* informaci, že se bojuje o Soul. Dále byly v tisku zmiňovány boje na ostatních úsecích fronty, kde podle všech prohlášení dochází k těžkým střetům a hrdinné obraně Korejské lidové armády.

Invaze v zázemí Korejské lidové armády znamenala pro průběh války radikální zvrat, který byl natolik zásadním, že během několika dnů došlo k celkové destabilizaci jednotek Korejské lidové armády. Tyto události vedly k rychlému postupu vojsk OSN, pod velením generála D. MacArthura, který se na frontě nevyskytoval a na vše dohlížel z Tokya z budovy Dai-ichi.

3. kapitola: Postup za 38. rovnoběžku k řece Jalu

(září – říjen 1950)

Po nepochybném úspěchu, kterého dosáhl X. armádní sbor u Inčchonu, bylo třeba stabilizovat frontu a pokračovat dle plánu na velký obchvat severokorejských jednotek na jižní části poloostrova. Dne 21. září už měly invazní síly naprostou kontrolu nad bojištěm a postupovaly na Soul, o který se začalo bojovat den poté, tedy 22. září⁸⁴. K průlomu z perimetru, mělo dle oficiálního plánu, dojít 16. září v prostoru u Wegvanu. Zde mělo být vytvořeno předmostí, což by umožnilo 24. pěší divizi provést průlom, ale tento pokus byl zastaven.

Tyto bojové operace na perimetru se objevily v tisku jen jako zmínky o bojích u Tegu. Tisk se nevyjadřoval o postupu armády Spojených států amerických. V podstatě se jedná o stejný příklad, jako byly zmínky o prvních bojích u Inčchonu, kdy byl rovnou otištěn článek o probíhajících bojích na předměstích Soulu.

Pozice jednotek Korejské lidové armády na perimetru byly postupně oslabovány, až se 22. září podařilo vojskům OSN prolomit obležení u Tegu, za těžkých srážek mezi armádami, které si vyžádaly mnoho lidských životů.

Tisk k těmto bojům vydal prohlášení, že veškeré protiútoky na perimetru byly zastaveny. Toto prohlášení přejalo *Rudé právo* z tisku *Litěraturnaja Gazeta*, je tedy pravděpodobné, že byla skutečnost opět upravena nebo zcela zamlčena. K průběhu bojů u Soulu vyšel v *Rudém Právu* článek, zaměřující se přímo na tento střet. Podle dopisovatele moskevské *Pravdy*, Sergeje Borzenka, se na rozkaz D. MacArthura, vylodili u Inčchonu vrazi sehnání ze všech koutů světa. Jejich úkolem bylo zaútočit na Soul. Je pravda, že do bojů o Soul zasáhla hlavně námořní pěchota Spojených států amerických, která si obdobnou reputaci vysloužila během bojů v Tichomoří. Dále bylo zmíněno, že síly Spojených států amerických v Soulu draze platily za každý krok. To je vcelku přesná informace, jelikož se během 2. bitvy o Soul bojovalo o každý dům. Proto bylo toto město i fakticky zdevastováno dělostřelectvem. Dopisovatel tiskové agentury *Gazeta* dále předkládá údajný rozkaz generála D. MacArthura⁸⁵:

⁸⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 58.

⁸⁵ Rudé právo, 26. 9. 1950, s. 2.

„Máte před sebou bohaté město, je v něm mnoho vína a slasti. Probijte se do Soulu a všechny dívky budou vaše. Majetek obyvatelů města patří vítězům a budete moci poslat domů dary.“

Problém spočívá v tom, že není možné dohledat přesné znění rozkazů, které D. MacArthur dával vojákům na frontě, bez prohledání armádních archivů. Je možné, že podobné rozkazy byly vydány, ale musíme podobná prohlášení brát s rezervou. Jednalo se spíše o podpoření bojové morálky mužstva. Dále víme, že D. MacArthur na vše dohlížel z Japonska, takže jakýkoli rozkaz byl nejprve adresován velitelům bojových uskupení, tedy generálům W. Walkerovi a E. Almondovi. V tomto článku byl dále připodobněn boj o Soul k událostem 2. světové války, kdy se Němci pokoušeli obsadit Moskvu a další města v Sovětském Svazu. Zde bylo poukázáno na hrdinnou obranu Leningradu, který se měl, alespoň v tomto článku, stát vzorem obranně Soulu.

Nicméně, v době otištění tohoto článku, který v Moskvě vyšel už 24. září a v Československu až o dva dny později, bylo město už téměř obsazeno jednotkami Spojených států amerických, které se skutečně musely potýkat v těžkých bojích v ulicích města. Od 27. září se neobjevovaly už ani zmínky o bojích na jihu poloostrova, protože nebylo co udávat. Toho dne došlo ke spojení „kladiva a kovadliny“ u Osanu. Jednotka, která vyrazila jako první, tzv. Task Force Lynch (3. prapor 7. pluku 1. jízdní divize armády Spojených států amerických). Tato jednotka vyrazila od perimetru už 26. září a zbytek 8. armády den poté. Ke spojení obou velkých celků došlo právě 27. září u Osanu⁸⁶. Armáda Korejské lidové republiky byla fakticky dezorganizována a zbytek ustupoval na sever. Během postupu 8. armády se stále tvrdě bojovalo v ulicích hlavního města Korejské republiky. Dne 26. září sice měla námořní pěchota pod kontrolou okolí města, což vedlo k evakuaci severokorejské posádky, ale přesto ve městě stále docházelo k přestřelkám. Díky tomu D. MacArthur prohlásil město za obsazené. Toto tvrzení bylo velice předčasné, protože ve městě zůstalo spousta postavení se severokorejskými vojáky. Ta byla dne 28. září vyčištěna. Oficiální oslavy osvobození města byly stanoveny na 29. září.⁸⁷

Je zajímavé sledovat jak tisk podával informace. Ke dni 28. září, když už byla situace ve městě pro Korejskou lidovou armádu neudržitelná, tak tisk stále prohlašoval, že si severokorejská armáda udržuje velkou bojovou morálku a způsobuje nepříteli těžké ztráty na mužstvu a materiálu. *Lidové noviny* zveřejnily číslo 2.500 raněných a zabitých,

⁸⁶ B. Catchpole, Korejská válka, s. 59.

⁸⁷ R. Dvorchak, Korejská válka, s. 72, B. Catchpole, Korejská válka, s. 61.

zatímco *Rudé právo* a *deník Pravda* předložil číslo 1.900. Dne 30. září se v tisku stále objevovaly zprávy o těžkých bojích a snaze amerických vojáků proniknout do města. To už však bylo obsazené americkou armádou, dokonce už proběhly oficiální oslavy kvůli návratu I Sung-mana a vlády Korejské republiky do hlavního města.

Nyní se ale objevil další problém, který bylo nutno velice rychle vyřešit. Otázka, zda má Organizace spojených národů právo k překročení 38. rovnoběžky a pokračovat v postupu proti Korejské lidově demokratické republice, či ustanovit status quo před válkou.

Začátkem října byly v novinách zveřejněny články, v nichž se uvádělo, že se vláda Severní Koreje obrací na Valné shromáždění OSN a Radu bezpečnosti OSN s žádostí, aby byla okamžitě ukončena intervence Spojených států amerických a dalších států. V této žádosti byl shrnut celkový pohled na Spojené státy americké, jakožto viníka války. Podle vlády Korejské lidově demokratické republiky byla zpráva od Komise OSN pro Koreu, která se stala hlavním důvodem intervence v Koreji, nadiktována vládou Spojených států amerických. Později byla tato verze o nevyprovokované agresi ze strany Korejské lidově demokratické republiky přijata v Radě bezpečnosti OSN. Tato diplomatická snaha Korejské lidově demokratické republiky byla celkem pochopitelná, protože během několika dní ztratila veškeré získané pozice na jižní části poloostrova.

Dne 3. října otiskly deníky další články věnující se bojům na frontě. *Rudé právo* nazvalo článek: „Jednotky lidové armády svádějí urputné boje s americkými útočníky v předměstích Soulu.“ Je pravda, že tento článek byl datován ke dnům 28. a 29. září, ale jednalo se o místní akce, pokud vůbec nějaké byly. Oficiální tvrzení o konci 2. bitvy o Soul se rozcházejí. Podle knihy od B. Catchpola je to den 28. září, podle R. Dvorchaka je to 27. září. Rozhodně však nelze tvrdit, že se v Soulu bojovalo ještě 29. září, to už byla většina severokorejských jednotek pryč. I podle pamětí generála D. MacArthura bylo město Soul vyčištěno 28. září.⁸⁸

Rychlý postup jednotek OSN neočekával nikdo, proto ani nebyl vypracován plán, jak postupovat v budoucnu. Dne 1. října generál D. MacArthur vyzval velitele severokorejských sil, aby bylo neprodleně ukončeno nepřátelství, ale na tuto výzvu nedostal odpověď⁸⁹. Oficiální stanovisko prozatím neexistovalo. Spojené státy americké zastávaly názor, že armáda Severní Koreje by měla být celkově odstraněna, ale to by znamenalo překročit 38. rovnoběžku. Naproti tomu vláda Velké Británie a další státy

⁸⁸ D. MacArthur, *Odvaha*, s. 195.

⁸⁹ B. Catchpole, *Korejská válka*, s. 63.

zastávaly možnost, že by se neměly vysílat ozbrojené síly na sever od 38. rovnoběžky. Tato zdoluhavá debata nevedla k verdiktu, proto nakonec Sbor náčelníků Spojených států amerických pověřil generála D. MacArthura, aby překročil původní hranici a vnikl do Severní Koreje. Posléze bylo toto jednání odsouhlaseno i na Valném shromáždění OSN, které se konalo dne 7. října 1950. Na tomto shromáždění bylo schváleno, aby byly pro výpad na sever od 38. rovnoběžky využity síly OSN. Poslední výzva ke kapitulaci byla vznesena dne 9. října⁹⁰, poté se válka pro jednotky OSN přesunula na sever od 38. rovnoběžky, kdy byl vydán rozkaz 8. armádě k postupu.

Rudé právo, tento akt nazvalo okupací a psalo o jednání Valného shromáždění OSN začátkem října. Informaci o schválení rezoluce, která ospravedlňuje vniknutí na sever, otisklo 8. října. Ostatní deníky až 10. října. Zprávy z fronty se nedostávaly v takové míře, jaká by byla potřebná k přesnému mapování postupu bojů. *Rudé právo* otisklo informaci o probíhajících bojích u Vonsanu, který leží v nejužším bodě Korejského poloostrova. Další informace přináší *deník Pravda* dne 10. října, kdy informoval o bojích na řece Imdžin, severně od Soulu. Informace z dalších dnů pouze shrnovaly, že Korejská lidová armáda v urputných obranných bojích působila nepříteli těžké ztráty na lidech a materiálu. Tato informace, otištěná v *Rudém právu*, byla připisována bojům v oblasti Kesongu. Dala by se považovat za důvěryhodnou, jelikož až po obsazení Kesongu⁹¹ byla celková obrana Korejské lidové armády prakticky destabilizována.

Hlavním cílem se tedy stalo město Pchjongjang, na které měly postupovat dva oddělené proudy. Na západním pobřeží to byla 8. armáda a na východě se měl vylodit X. armádní sbor, protože zde byla rovina potřebná pro rychlý postup obrněných jednotek v terénu. Vylodění mělo proběhnout v přístavu Vonsan, což byl největší přístav na sever od 38. rovnoběžky na východním pobřeží. S tímto plánem však nastaly problémy. Pro rychlé nalodění vojska přicházel v úvahu jedině přístav Pusan. Jednotky X. armádního sboru se musely přesunout opět na jih po silnicích, které už takto byly přecpány nákladními automobily přepravující materiál na frontu, proto vznikaly četné zácpy. Dalším problémem byl zaminovaný záliv u Vonsanu, který bylo nutno vyčistit. Všechna tato zdržení měla za následek, že přístav byl obsazen postupujícími jihokorejskými jednotkami na východním pobřeží. Konkrétně 3. pěší divizí a gardovou divizí.

Noviny se už nezmiňovaly o bojích v této oblasti během posledních dnů.

⁹⁰ B. Catchpole, Korejská válka, s. 63.

⁹¹ *Rudé právo*, 11. 10. 1950, s. 2.

Hlavními informacemi byly probíhající akce u Kesongu, jelikož toto město leží na přístupové cestě do Pchjongjangu, nicméně po několika dnech se v tisku objevila informace dokazující obsazení města. Psalo se o bojích severně od Kesongu, proto je velice obtížné utvořit určitý časový rámec, který by věrně kopíroval probíhající boje.

Další důležitou událostí Korejské války byla schůzka generála D. MacArthura a prezidenta H. Trumana na tichomořském ostrově Wake, kde byl projednáván další postup v Koreji po jejím sjednocení⁹². Správa, obnova Koreje a zacházení s válečnými zajatci. Dále byl řešen postoj Japonska a Filipín. Proběhla i debata o možné intervenci komunistické Číny, ale ta by se nejprve musela postarat o letectvo Spojených národů. Dle názoru generála D. MacArthura mohla Čína nasadit jen přibližně 50 – 60.000 vojáků. V té době ještě nevěděl, jak moc se pletl v odhadu. Podle dalších dohod o postupu, měl být brán zřetel na hranici, kde měly operovat pouze jihokorejské jednotky. Především se musely vyvarovat jakýchkoli provokací na hranici.

Toto setkání bylo dokonce zaznamenáno tiskem. *Deník Pravda* přejal zprávu od agentury TASS, která se zmiňovala o jednání a osobách, které se ho účastnily.⁹³

Poslední velkou překážkou se stal samotný cíl tažení na sever, hlavní město Korejské lidově demokratické republiky Pchjongjang. Podle původního plánu měla 8. armáda a X. armádní sbor postupovat k městu paralelně, čímž by se vytvořily kleště, ve kterých by byly uvězněny zbytky severokorejských vojsk. V důsledku toho by válka prakticky skončila. Avšak X. armádní sbor stále čekal na lodích u Vonsanu. Dne 19. října došlo k odstranění min u Vonsanu a až 26. října se vylodila 1. divize námořní pěchoty⁹⁴. K obsazení města došlo dne 19. října 1950, po dlouhé době zazněly ve městě kostelní zvony. Jako první se do města probojovala 1. pěší divize Korejské republiky.⁹⁵

Je pozoruhodné, jak se o hlavním městě noviny nerozepisovaly, stejně jako v případě Soulu, který byl nazýván korejským Stalingradem. Dne 22. října byly zveřejněny nějaké informace o průběhu bojových operací. *Rudé právo* přejalo zprávy od agentury TASS, psalo, že nepřítel vtrhl do Pchjongjangu za velkých ztrát na životech a materiálu. O evakuaci Pchjongjangu deníky informovaly až dne 24. října. *Rudé právo* a *deník Pravda* otiskly výpověď dopisovatele moskevské *Pravdy* S. Borzinka.⁹⁶ Celé toto prohlášení bylo velmi ideologicky zabarveno, podle S. Borzinka se ve městě stále bojuje, nicméně tato informace je přímo vyvrácena článkem o bojích mimo město, který byl

⁹² B. Catchpole, Korejská válka, s. 71-72.

⁹³ Pravda, 17. 10. 1950, s. 3.

⁹⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 66.

⁹⁵ R. Dvorchak, Korejská válka, s. 80-81.

⁹⁶ Rudé právo, 24. 10. 1950, s. 3, Pravda, 24. 10. 1950, s. 3.

otištěn ve stejný den. V tomto příspěvku se uvádělo, že boje probíhají už na sever od města, na nových obranných pozicích Korejské lidové armády.

Pro uzavření kapsy okolo Pchjongjangu byl na sever od města proveden vzdušný výsadek 187. plukovní bojové skupiny, která měla odříznout ustupující jednotky a možná i zajmout Kim Ir-sena. Dále se předpokládalo, že se podaří osvobodit i válečné zajatce z prvních měsíců války, kteří měli být železnicí převezeni dále na sever. To se však nepodařilo, výsadek zachytil pouze několik vojáků zadního voje. Obsazení hlavního města Korejské lidové demokratické republiky znamenalo prakticky ukončení veškerého odporu. Rychlý postup na sever byl znemožněn nedostatkem zásob. Situace, která nastala, nejvíce pozměnila rozkazy pro X. armádní sbor. Namísto postupu na západ, napříč poloostrovem, zamířil na severozápad poloostrova, kde se měl zastavit na Jalu.

Politická opatření, která měla zabránit případné intervenci Čínské lidové republiky, byla sepsána během schůzky na ostrově Wake. Po tomto setkání prezident H. Truman učinil dne 16. října prohlášení v San Francisku, v opeře. Tehdy prohlásil, že má absolutní důvěru v generála D. MacArthura. Původní mezní linie, kam až směly postoupit jednotky OSN, byla stanovena na 40. rovnoběžku⁹⁷, tedy mezi Čchongdžu, Kunuri a Hamhung. Dále na sever měli postupovat pouze vojáci Korejské republiky. Den po prohlášení prezidenta H. Trumana byla stanovena nová linie postupu na 60 kilometrů jižně od řeky Jalu. Poslední úpravou této linie byl rozkaz vydaný generálem D. MacArthurem dne 24. října, který rušil veškerá opatření pro postup jednotek OSN v Severní Koreji. Věřilo se v brzký konec války, nikdo však netušil, že se Čína připravuje intervenovat.

Postup na severu, po faktické absenci jednotek lidové armády, se velice zrychlil. Nikdo nepochyboval o brzkém konci války, podle toho se i objevovaly novinové články, které poukazovaly na boje severně od Pchjongjangu a Hamhungu. Jediným problémem bylo, že se noviny nezmiňovaly, jak daleko na sever od těchto míst se bojuje. S konkrétními čísly přišel až *deník Pravda* dne 27. října. Konstatoval, že se bojuje 80 kilometrů severně od Vonsanu a 80 kilometrů severovýchodně od Hamhungu. Noviny sice popisovaly urputné boje na všech úsecích fronty, ale nic takového se nedělo.

Dalším problémem, se kterým se muselo velení OSN v Koreji potýkat, byl fakt, že zbytky severokorejských jednotek ustoupily na čínské území, na které nesměly vstoupit ani jednotky OSN, včetně letectva Spojených států amerických.

V tisku vycházela spousta článků věnující se neustálému porušování čínského

⁹⁷ Tzv. MacArthurova linie.

vzdušného prostoru, proto když generál D. MacArthur nařídil bombardovat mosty přes řeku Jalu, byl tento rozkaz okamžitě zrušen. Po jednání s ministrem obrany G. C. Marshall⁹⁸ byl tento příkaz pouze pozměněn na možnost bombardování mostů, ale pouze na korejské straně řeky. Toto bylo, podle vyjádření generála G. E. Stratemeyera⁹⁹, za těchto podmínek neproveditelné.

Trvalého nebezpečí čínské intervence se obávali představitelé států, které měly největší zastoupení během této policejní akce. Takto byla Korejská válka prezentována. Obavy nebyly bezdůvodné. První setkání s čínskými dobrovolníky proběhlo dne 25. října¹⁰⁰. Jihokorejská armáda se setkala s čínskou jednotkou neznámé síly. Střety, které proběhly na konci října u měst Sugong a Tečchon, podaly důkazy o přítomnosti vojáků Čínské lidově osvobozené armády. U Sudongu se střetl 1. jihokorejský armádní sbor s 370. plukem 124. divize Čínské lidově osvobozené armády a u Tečchonu zajal 1. middlesexský prapor čínského vojáka. O přítomnosti čínských vojáků se přesvědčil sám velitel X. armádního sboru generál E. Almond. Generál D. MacArthur i přesto chtěl postupovat na sever a co nejdříve dorazit na Jalu a ukončit válku.

Jedinou informací, která se objevila v tisku, bylo prohlášení přejaté z čínské tiskové agentury *Sinhua*, kde se v úvodníku pekingského týdeníku *Světová kultura* mluví o pomoci korejskému lidu a nepřímě se přiznává účast ozbrojených sil Čínské lidové republiky¹⁰¹. Psalo se, že Čína už nestrpí žádné další porušení vzdušného prostoru, a dále že nemůže netečně stát, když je bratrská země napadena. Celý tento projev končil zvoláním, aby se celá země zvedla a připojila se k boji korejského lidu proti imperialistické agresi a aby byl obnoven mír na Dálném východě. Tímto prohlášením bylo nepřímě potvrzeno, co se vědělo z fronty, jen nikdo nevěděl rozsah pomoci, kterou Čínská lidová republika poskytla Koreji.

⁹⁸ George Cattlet Marshall: generál a politik Spojených států amerických, v době korejské války zastával post ministra obrany Spojených států.

⁹⁹ George Edward Stratemeyer: během 2. světové války a v prvním roce války v Koreji, byl velitelem dálnévýchodních leteckých sil Spojených států amerických.

¹⁰⁰ G. L. Rottman, *Korean War*, s. 22.

¹⁰¹ Lidové noviny, 1. 11. 1950, A. S. Whiting, *China*, s. 116.

4. kapitola Čínská intervence a odvolání generála Douglase MacArthura

(listopad- prosinec 1950)

Situace ke konci října roku 1950 na frontě vyvolávala naděje v brzký konec války. Jak však již bylo řečeno, do Koreje byli potají přepraveni čínští dobrovolníci, tedy alespoň s tímto termínem přichází publikace a posléze také tisk. Do prvních dnů měsíce listopadu se jednotky OSN nesetkávaly s větším odporem. Problémy nastaly ve chvíli, kdy se narazilo na první čínské vojáky. Ti byli dobře připraveni na boj v hornatém prostředí. Vojáci z jednotek OSN neměli jistotu, kolik čínských dobrovolníků bylo nasazeno v Koreji. Nevěděli, zda jsou to opravdu dobrovolnické sbory nebo pravidelná čínská armáda. Generál W. Walker uvažoval, že proti 8. armádě na západě poloostrova stojí přibližně 30 – 60.000 vojáků, což nebyla zanedbatelná síla, početně převyšující 8. armádu. První jednotka, která zjistila, proti čemu stojí, byla jihokorejská 6. pěší divize. Ta byla donucena se stáhnout směrem na jih, což ohrozilo celou 8. armádu na západě a proto se postup na západě musel zastavit. Nejzazší postup 8. armády byl k městu Unsan, ale předsunutá jednotka 6. pěší jihokorejské divize dorazila k Jalu, kde byla posléze odříznuta a zcela zničena nečekaným čínským útokem.

Informace byly natolik zmatené, že ani tisk nepodával informace o čínských vojácích v Koreji. Jedinou zprávou byl onen článek v *Lidových novinách*. Jiné vyjádření o účasti čínských vojáků v Koreji nemáme. Dle veškerých vyjádření deníků se bojují účastní pouze Korejská lidová armáda. Deníky na tyto boje poukazovaly a více se jim věnovaly. Opět bylo vidět, že se informace předávaly lidem v daleko větší míře, když Korejská lidová armáda postupovala. Dne 4. listopadu deníky informovaly o probíhajících bojích v okolí města Anju. Stojí za zmínku, že zde nebojovala Korejská lidová armáda, jak noviny mylně nebo zcela úmyslně předkládaly. Výše popsany zdrcující útok na pravé křídlo 8. armády vedla čínská armáda. Dne 5. listopadu se tisk zmiňoval o dalším úspěchu na západním pobřeží poloostrova. Podle vyjádření několika tiskových agentur byla situace velice vážná. Tisk popisuje urputné, obranné boje na východním pobřeží. Zde stále postupovala námořní pěchota, která nenarazila zatím na vážnější odpor. Nicméně už i námořní pěchota narazila na čínské vojáky, se kterými sváděla boje, ale za podpory letectva a dělostřelectva byla schopna je vytlačit. Další boje se na východě vedly o průsmyk Hwangčchorjong ve dnech 6. a 7. listopadu. Tento

průsmyk se nachází směrem na jezero Čangdžin, kam směřovala námořní pěchota.

Tiskové zprávy ze dnů bojů o tento průsmyk se stále věnovaly bojům na západě, kde vítězně postupují komunistické oddíly. Určitou známkou čínské intervence do situace v Koreji bylo otisknuté prohlášení čínských vojáků o podpoře Korejců. Dále bylo otištěno prohlášení demokratických stran a organizací Číny. V obou článcích bylo uvedeno, že se nebude tolerovat agrese Spojených států amerických proti Korejské lidově demokratické republice¹⁰². S ohledem na vývoj událostí je očividné, že si Čína těmito prohlášeními otevřela cestu k intervenci v Koreji. Další den bylo otištěno prohlášení, že čínští dobrovolníci se hlásí do boje na korejském území.

V noci z 5. na 6. listopadu, se náhle vytratily jednotky na západním úseku fronty a podobná hlášení přicházela i z ostatních míst. Generál D. MacArthur vyvodil závěr, že čínské jednotky ustupují, proto se rozhodl postupovat vpřed až k řece Jalu. Tato situace, která nastala, vyhovovala Velké Británii, která uvažovala o vytvoření bezpečnostního pásma napříč Korejským poloostrovem¹⁰³. Toto pásmo se mělo táhnout mezi Čchondžu a Hungnamem, severně měla být demilitarizovaná oblast. Tento návrh chtěl přednést Radě bezpečnosti OSN britský ministr zahraničí Ernest Bevin. Dále chtěl navrhnout, aby byla ukončena vojenská mise OSN a celou záležitost aby převzala Komise OSN pro sjednocení a obnovu Koreje. Nicméně se tento postoj setkal s velkou kritikou generála D. MacArthura, který to připodobnil k politice appeasementu¹⁰⁴ Nevilla Chamberleina.¹⁰⁵ Celá tato diplomatická mezihra nevedla nikam, protože nikdo neznal postoj Číny k nastalé situaci. Neexistovalo přímé diplomatické spojení mezi Spojenými státy americkými a Čínskou lidovou republikou, která neměla zástupce ani na Valném shromáždění OSN, ani v Radě bezpečnosti OSN. Čínská delegace dostala pozvání k Radě bezpečnosti OSN dne 9. listopadu.¹⁰⁶

V přestávce bojů se 8. armáda přeskupovala do výhodnějších pozic a čínští dobrovolníci opětovně proudili do Koreje, dokonce se v *Rudém právu* dne 12. listopadu objevila zpráva, že se demobilizovaní vojáci Čínské lidově osvobozené armády hlásí jako dobrovolníci do Koreje.¹⁰⁷ To znamená, že se obě strany připravovaly na velkou ofenzívu. Generál D. MacArthur byl schopen akceptovat, že Čína vypomáhá Korejské

¹⁰² Rudé právo, 7. 11. 1950, s. 7, Lidové noviny, 7. 11. 1950, s. 4, Pravda, 7. 11. 1950, s. 5.

¹⁰³ B. Catchpole, Korejská válka, s. 77-79.

¹⁰⁴ Appeasement: politika vedená ve 30. letech 20. století, jednalo se o politiku ústupků.

¹⁰⁵ Neville Chamberlain: britský premiér od května 1937- květek 1940, zasadil se o prosazování politiky ústupků vůči nacistickému Německu.

¹⁰⁶ Rudé právo, 10. 11. 1950, s. 2, Lidové noviny, 10. 11. 1950, s. 3, Pravda, 10. 11. 1950, s. 3.

¹⁰⁷ Rudé právo, 12. 11. 1950, s. 2.

lidově demokratické republice, a že je v horách Severní Koreje na 180.000 čínských vojáků. Nicméně celkově podcenil bojovou kvalitu těchto vojáků. Měl důvěru v absolutní vítězství vlastních sil, protože disponoval velkými posilami a zálohami, navíc se každým dnem navyšovala pomoc členských států OSN.

Přestávku v bojích dokazovaly i noviny, které se vracely k uplynulým událostem, a *deník Pravda* potvrdil, že se bojů zúčastnily i čínští dobrovolníci.¹⁰⁸

Dalším faktorem, který posloužil čínské armádě a utajovanému přesunu jejích jednotek na území Koreje, byl ten, že průzkumné letouny, které měly zaměřovat nepřátelskou aktivitu, se zaměřovaly hlavně na komunikace a křižovatky. Armáda Spojených států amerických byla závislá na komunikacích. Právě to se jí stalo osudným v pozdním listopadu. Čínští vojáci se přesunovali pouze v noci a mimo komunikace, které vzhledem k absenci těžkých zbraní ani nepotřebovali. Spolu s vojáky čínské armády postupovala ještě mnohem početnější skupina nosičů, tzv. kuliů, kteří nesli na zádech dodatečné zásoby. Skutečný počet vojáků Čínské lidově osvobozené armády je v knize od B. Catchpolea odhadován na 380.000¹⁰⁹, tedy mnohem více než se domníval generál D. MacArthur.

Dne 15. listopadu odcestovala delegace Číny na plánované jednání Rady bezpečnosti OSN, aby předložila stížnost proti Spojeným státům americkým, za agresi vůči Tchaj-wanu. Deníky oznámily odcestování delegace do Lake Success¹¹⁰. Nejprve se tato skupina devíti představitelů Čínské lidové republiky, včetně zvláštního delegáta Wu Siu-Čuana, vydala do Prahy a až 24. listopadu přiletěla do místa jednání.

V čase, který strávila čínská delegace na cestě k Radě bezpečnosti OSN, se fronta výrazněji nezměnila. Nicméně generál D. MacArthur měl v plánu zasadit komunistům tvrdý úder a ukončit válku. Plán počítal s útokem 8. armády na sever, za podpory 2. jihokorejského armádního sboru¹¹¹. Počítalo se, že takto by se podařilo obklíčit zbytky komunistických jednotek mezi jednotkami generálů E. Almonda a W. Walkera. Tento generální útok byl naplánován na den 24. listopadu, tedy přesně v průběhu schůze Rady bezpečnosti OSN. Generální ofenzíva začala dle předpokladu. Nejprve se vojáci 8. armády střetli jen s malým odporem a postoupili o několik kilometrů. Později však byly první oddíly přemoženy nečekaným a prudkým útokem čínské pěchoty. Velká část čínského útoku byla vedena na 2. jihokorejský armádní sbor, který se nacházel na pravém

¹⁰⁸ Pravda, 10. 11. 1950. s. 3.

¹⁰⁹ B. Catchpole, Korejská válka, s. 81.

¹¹⁰ Lake Success: stát: New York, dočasné sídlo spojených národů mezi lety 1946-1951.

¹¹¹ B. Catchpole, Korejská válka, s. 84.

křídle 8. armády a byl tímto nečekaným nápirem donucen se stáhnout. Tím bylo odkryto pravé křídlo 8. armády, přesněji IX. armádní sbor, který se skládal z 25. a 2. pěší divize a turecké brigády.

Bylo kuriózní, že ve chvíli, kdy čínské jednotky zaútočily na vojska Organizace spojených národů a Korejské republiky, čínský delegát při OSN Wu Siu-Čuan pronášel řeč, kde zmiňuje dlouholeté přátelství Číny a Spojených států amerických.¹¹² Nicméně na frontě byla situace zcela odlišná. Cílem čínských sil bylo přebrodit řeku Čchongčchon a dostat se tak ustupujícím jednotkám do zad u osady jménem Kunuri. Z této osady vedou dvě ústupové cesty na jih. Horské průsmyky kolem osady byly zcela nevhodné pro využití tanků nebo těžkého dělostřelectva, ale pro čínské vojáky nesoucí jen pěchotní zbraně, popř. minomety, poskytl dokonalou příležitost k úderu na zdecimované vojáky Spojených států amerických.

Už dne 26. listopadu se čtenáři z novin dozvěděli určité informace o probíhajícím protiútku lidové armády. Na základě vyjádření agentury *Reuters*, otisklo *Rudé právo* informace o probíhajícím útoku po celé délce fronty. Ani po několika dnech nebyly uvedeny ucelenější informace, pouze zmíněny boje v okolí města Anju, kde se nacházel IX. armádní sbor. Ten byl donucen ustupovat právě skrz Kunuri, ležící východně od Anju.

Ústup přes Kunuri představoval největší porážku Spojených států amerických v této válce. Past, kterou nastražili čínští vojáci na nákladní automobily těžce naložené vojáky a materiálem, sklapla perfektně. Tanky 2. pěší divize, které jely v čele kolony, projely bez větších problémů. Dále jedoucí automobily byly těžce ostřelovány z okolních kopců, což vyvolalo zablokování průsmyku a ještě větší chaos mezi prchajícími vojáky. Jako poslední projeli „Průsmykem“ a „Uličkou“¹¹³ dělostřelci 2. pěší divize Spojených států amerických. Jednalo se o dva nejobtížnější úseky této trati, proto dostaly svoje přízviska. Celá tato bitva si vyžádala na 3.000 mrtvých a nezvěstných příslušníků této jednotky.

Jméno této osady se objevilo i v tisku. *Rudé právo* a *deník Pravda* potvrdily¹¹⁴, že byly toto a jiná místa obsazena, dále bylo uvedeno, že se na západním úseku fronty veškeré jednotky OSN stahují o 20-30 kilometrů na jih. V podstatě se celá 8. armáda stahovala na hraniční řeku Imdžin, aby ochránila Soul, Tegu a Pusan.

Na východ poloostrova neměla porážka 8. armády dopad, navíc stále nevěděli

¹¹² Rudé právo, 26. 11. 1950, s. 2.

¹¹³ B. Catchpole, Korejská válka, s. 87.

¹¹⁴ Rudé právo, 1. 12. 1950, s. 2, Pravda, 2. 12. 1950, s. 3.

o postupujících vojácích čínské lidové armády. Oddělené velitelské struktury a hory protínající střed poloostrova, znemožnily stálý rádiový kontakt mezi jednotkami. Cílem X. armádního sboru se stalo město Kangje, které bylo prozatímním sídelním městem Korejské lidově demokratické republiky, ale také shromaždištěm pro čínské vojáky. Postup na sever pokračoval až do 27. listopadu, kdy se první jednotky dostaly do kontaktu s čínskými vojáky. U jezera Čandžin, také je zmiňováno jako přehrada, byla založena divizní základna v Hagaruri, poblíž této přehrady. Ke konečnému pochodu okolo přehrady chtěl generál E. Almond použít námořní pěchotu, která by postupovala paralelně po obou březích. Velitel námořní pěchoty Oliver Prince Smith zhodnotil tento postup jako riskantní, a proto byly, pro pokračování útoku na východním pobřeží, použity jednotky 7. pěší divize. Dne 27. listopadu zaútočily na námořní pěchotu i na oddíly 7. pěší divize čínští vojáci, v počtu až 160.000. Námořní pěchota nápor přestála, ale na východním pobřeží byli vojáci přemoženi a po skupinkách se vraceli zpět do Hagaruri. Zde mezitím probíhaly opevňovací práce a byla zřízena pohotovostní letecká základna pro evakuaci raněných a přívoz zásob. Celková situace pro X. armádní sbor na konci listopadu nevypadala příliš povzbudivě. Na západním pobřeží přehrady Čangdžin se zastavil postup a námořní pěchota byla obklíčena. Další útoky byly vedeny i proti základně Hagaruri, proto musela být podniknuta evakuace. Podobné problémy postihly i jihokorejskou armádu, jejíž 1. armádní sbor postupoval podél pobřeží k sovětsko-korejským hranicím. Nečekaný čínský útok vyvolal velké obavy jak na frontě, tak mezi politickými špičkami. Zástupce Spojených států amerických, v Organizaci spojených národů, Warren Mitchell chtěl, aby Čína byla odsouzena jako agresor. Vládní špičky se domnívaly, že Čínská lidová republika podporuje Korejskou lidově demokratickou republiku, ale tajně. Nyní však přešla k otevřené agresi proti silám OSN a Korejské republice. Warren Mitchell se zabýval myšlenkou, zda jsou tyto síly skutečně dobrovolníci. Řešil také otázku letectva, které útočilo z leteckých základen v Mandžusku. Dean Acheson odsoudil Čínu ve veřejném prohlášení dne 30. listopadu, ale největší pobouření ve světě vyvolalo prohlášení prezidenta H. Trumana¹¹⁵.

H. Truman ve svém tiskovém prohlášení dne 1. prosince uvedl, že použije všechny dostupné prostředky k vyřešení vojenských problémů v Koreji. Toto tvrzení vyvolalo obavy, že by mohla být použita atomová bomba proti Čínské lidové republice, což by nepochybně vedlo k 3. světové válce¹¹⁶. Po tomto projevu se okamžitě začalo

¹¹⁵ B. Catchpole, Korejská válka, s. 102.

¹¹⁶ R. Dvorchak, Korejská válka, s. 112.

jednat mezi spojeneckými státy, hlavně tedy mezi Velkou Británií a Spojenými státy americkými, o použití atomové bomby na Dálném východě, proti Číně. Postoj evropských států se shodoval, nechtěly však být vtaženy do války s Čínou. Z toho důvodu se sešli H. Truman a C. Attlee, aby projednali právo na použití atomové bomby. Výsledkem bylo, že prezident H. Truman nepoužije atomovou bombu bez předchozích jednání s ministerským předsedou Velké Británie. Nicméně pobouření, které vyvolalo prohlášení prezidenta H. Trumana, bylo natolik nezanedbatelné, že se tisk nemálo zmiňoval o protestech ve všech částech světa. Deníky se věnovaly tématice protestů s velkým nadšením a poukazovaly na protestní hnutí, jak ve Spojených státech amerických, tak i na Evropském kontinentě¹¹⁷. *Rudé právo* po uveřejnění informace o prvním protestním hnutí, vyvolaném prohlášením prezidenta H. Trumana, otisklo dne 3. prosince další článek, který se věnoval protestům. Podrobně představoval reakce v jednotlivých zemích světa. Obšírně popisoval vyjádření jednotlivých komunistických stran světa, ale poukazoval i na vyjádření z dalších světových médií, například nizozemských, švédských nebo švýcarských novin¹¹⁸.

Začátek prosince byl pro armády operující pod vlajkou Spojených národů nevlídný. Na západě se fronta zhroutila, což vedlo k ústupu na jih. Do 5. prosince byl urychleně evakuován Pchjongjang¹¹⁹, který byl v zápětí obsazen jednotkami Čínské lidově osvobozené armády, která postupovala na jih. Jedinou výhodou, kterou teď měli vojáci Spojených národů, byla právě nákladní vozidla, která dopomáhala k tomu, aby si udrželi dostatečný náskok před pěšky pochodujícími Číňany. Na východě se začátkem prosince stahoval jihokorejský 1. armádní sbor podél pobřeží a X. armádní sbor se připravoval na průlom z obklíčení a následnou evakuaci po moři do Pusanu. Den po obsazení Pchjongjangu, tedy 6. prosince, vyrazil X. armádní sbor směrem na Hungnam. Tato 18 kilometrů dlouhá kolona byla podporována letectvem, které útočilo na všechny okolní kopce. Celý postup ztěžovaly sněhové bouře a zima, která v těchto dnech dosahovala extrémních teplot. Další nepříjemností, která se musela urychleně vyřešit, byl poškozený most u osady Kotori. Musel být neprodleně opraven, aby mohla kolona pokračovat v postupu. Zde se poprvé uskutečnil shoz pontonových dílů na padáku, aby mohl být most opraven. Mezi dny 8. a 9. prosince se soustředily ustupující jednotky v Hamhungu, odkud posléze postupovaly k přístavu Hungnam.

Do první poloviny měsíce prosince byla kompletně vyklizena celá severní část

¹¹⁷ Rudé právo, 2. 12. 1950, s. 2, Lidové noviny, 6. 12. 1950, s. 1, Pravda, 3. 12. 1950, s. 4.

¹¹⁸ Rudé právo, 3. 12. 1950, s. 2.

¹¹⁹ Lidové noviny, 6. 12. 1950, s. 3, Pravda, 5. 12. 1950, s. 3.

Korejského poloostrova, s výjimkou přístavu Hungnam. V Hungnamu čekali na evakuaci příslušníci X. armádního sboru. Teoreticky mohli být evakuováni do 22. prosince.

Proto bylo ještě možné číst zprávy o bojích v této oblasti, ale nemohlo se mluvit o těžkých bojích jako v případě pusanského perimetru. *Deník Pravda* se dne 13. prosince vrátil k úspěchu čínských vojáků a Korejské lidové armády v uplynulých bojích. Popisoval úspěchy na všech frontách, ale hlavně otiskl počty vojáků, které ztratily jednotky Spojených národů. Jednalo se o 23.700 lidí během jednoho týdne bojů. Bylo velice podrobně vyčísleno, jaké ztráty způsobila Korejská lidová armáda s dobrovolníky z Číny během jejich protiofenzívy¹²⁰. Tato přesná, nezaokrouhlovaná čísla se shodují s čísly, která se objevují v odborné literatuře.

Dalším faktorem, který velmi zásadně ovlivnil celkovou morálku všech přítomných vojáků, byla zima, která přišla náhle a velmi silně. Téměř ze dne na den se počasí proměnilo a teploty klesaly pod bod mrazu. Pro americké vojáky a jejich techniku představovaly závažný problém, nicméně vojáci byli dobře zásobeni zimním oblečením. Jejich zbraně a vozidla však odmítala poslušnost. Zamrzaly zbraně i motory vozidel, tedy pokud se jednou za čas nevystřelilo, či nenechaly nastartovaná vozidla. To ale vedlo k prozrazení pozic zakopaných jednotek. Čínští vojáci si na zimu nestěžovali, ale jejich vybavení bylo, proti americkému, nedostatečné. Trpěli omrzlinami a ztráty na životech z důsledku podchlazení byly každodenní záležitostí. Těmto mužům, kteří během pochodu umrzli a byli ponecháni podél cest, se později začalo přezdívat „Sněžní muži“¹²¹. Nejhuře ze všech trpěli čínští nosiči, kteří se ještě navíc tahali s nákladem střeliva a zásob pro vojáky.

Pro představu vydaly *Lidové noviny* článek s názvem „Velmi studená válka“, kde bylo poukazováno na velice chladné počasí, způsobené geografickou polohou Korejského poloostrova¹²² (Příloha č. 2). Konec roku 1950 byl celkem klidný, 8. armáda se na západě odpoutala od nepřítele a na 38. rovnoběžce začala připravovat obranné pozice. Na východní straně se X. armádní sbor začal evakuovat dne 11. prosince a na Štědrý den roku 1950 už na území severně od 38. rovnoběžky nezůstal jediný bojující voják armády Spojených států amerických, Korejské republiky nebo spojeneckých vojsk. Tedy byl ukončen ústup po nenadálém útoku z konce listopadu. Po dokončení evakuace se X. armádní sbor stal součástí 8. armády, která ale změnila velitele, jímž se stal

¹²⁰ Pravda, 13. 12. 1950, s. 3.

¹²¹ B. Catchpole, Korejská válka, s. 100.

¹²² Lidové noviny, 7. 12. 1950, s. 3.

generálporučík Mathew Bunker Ridgeway¹²³. Generál M. B. Ridgeway nastoupil za zesnulého generála W. Walkera, který zemřel při automobilové nehodě v Koreji.

Posledním momentem, který bych rád zmínil, alespoň co se týká boje v Koreji, je odvolání vrchního velitele vojsk Spojených národů generála D. MacArthura. K odvolání generála D. MacArthura došlo až dne 11. dubna 1951¹²⁴. Nicméně otázka odvolání velitele se naskytla poté, co se stabilizovala fronta počátkem roku 1951, kdy se komunistické jednotky zmocnily podruhé Soulu a v polovině března byly opětovně zatlačeny zpátky k 38. rovnoběžce. Situace se opakovala jako v září roku 1950, kdy probíhaly debaty, zda by měla být rovnoběžka opět překročena, či nikoli. Generál D. MacArthur dále obdržel dopis od člena kongresu Spojených států amerických Joe Martina, ve kterém byl generál dotazován, jaký je jeho pohled na zahraniční politiku a celkovou strategii. Dne 30. března byla odeslána odpověď, oznamující, že by se v Koreji měly komunistické síly setkat s maximálními opatřeními. Dalším bodem bylo sdělení sboru náčelníků, které D. MacArthur obdržel 21. března. V tomto sdělení se objevil dotaz, jaké by měl mít generál pravomoci, aby zabezpečil síly OSN v Koreji a stále udržoval kontakt s nepřítelem. Dle generálova vyjádření neměla být přijata žádná další omezující opatření. Velké pobouření také vyvolalo komuniké, které D. MacArthur vydal ještě před 21. březnem. V tomto komuniké se pochvalně vyjadřoval k činnosti letectva a námořnictva při narušování zásobovacích tras nepřítele. Dále zmiňoval slabost průmyslové kapacity Číny a připouštěl, že by Čína měla velký problém ve chvíli, kdy by Organizace spojených národů upustila od udržení války na Korejském poloostrově. Posledním prohlášením v komuniké bylo, že zásadní otázky se projednávaly v rámci politiky a diplomacie, a že je tedy ochoten začít jednat s vrchním velitelem čínských sil a v nejvážnější situaci nalézt vojenské prostředky, které by posloužily k prosazení politických cílů Spojených národů v Koreji bez dalšího boje¹²⁵. V době, kdy diplomaté probírali záležitost 38. rovnoběžky, tedy jestli opět pokračovat na sever, D. MacArthur sepsal dne 24. března poznámky, týkající se tohoto problému. Vyjádřil se, že v této linii nevidí vojensky důležitou oblast, protože letectvo a námořnictvo tuto linii libovolně křížuje a pozemní vojsko si nečinilo jinak během podzimních měsíců roku 1950.

¹²³ Matthew Bunker Ridgeway byl veteránem 2. světové války, kde sloužil pod generálem Bradleyem, byl velitelem 28. pěší divize a poté i 82. výsadkové divize, se kterou seskočil v Normandii během operace Overlord.

¹²⁴ B. Catchpole, Korejská válka, s. 118.

¹²⁵ D. MacArthur, Odvaha, s. 202.

Po zveřejnění komuniké, ve kterém generál D. MacArthur nabízel možnost rozhovorů s velitelem komunistických sil a poukázal na slabost Číny, se zvedla vlna kritiky. Podle generála D. MacArthura mělo toto komuniké podnítit Čínskou lidovou republiku, aby souhlasila s ukončením boje. Kritika se umocnila, když J. Martin uvolnil dopis, který mu D. MacArthur zaslal dne 30. března. Veškerá situace vyvrcholila dne 11. dubna, kdy prezident H. Truman oznámil v Bílém domě odvolání generála Douglase MacArthura z dálnévýchodního velení.

Závěr

V závěru bych rád shrnul poznatky, které noviny přinesly. Jedná se hlavně o pohled komunistických tiskových agentur. Od samotného propuknutí konfliktu byla vláda Spojených států amerických obviňována politickými orgány Korejské lidové demokratické republiky z pomoci příprav válečných operací, které měly rozpoutat Korejský konflikt. Celková vina byla přikládána Korejské republice, jejíž jednotky hraničního krytu měly podniknout ozbrojený útok na sever. Veškerá tato prohlášení byla od začátku lživá, nicméně natolik uvěřitelná a navíc podporována Moskvou, že všechny státy spadající pod komunistický blok, včetně Československa, přejímaly názory Moskvy, Pchjongjangu a v dalších etapách války i Pekingu.

Ihned po vypuknutí konfliktu, kdy prezident H. Truman nařídil vzdušným a námořním silám Spojených států amerických podporovat vojska prezidenta I Sung-mana, se objevovaly novinové články se stížnostmi proti barbarskému bombardování pokojného korejského obyvatelstva. Téměř každý den, kdy byly otištěny informace týkající se bojů na Korejském poloostrově, byla takto otištěna i informace o škodách způsobených bombardováním a ztrátách na obyvatelstvu.

Stejný problém představovala 7. námořní flotila Arthura Dewey Strubla, která na začátku války dostala za úkol zabránit případné invazi na Tchaj-wan. Komunistická propaganda využila tento čin, který nazvala aktem agrese vůči čínskému lidu. Čínská lidová republika nazvala tuto ochranu jako americkou intervenci na Tchaj-wanu a chtěla okamžité stažení flotily z okolí tohoto ostrova, který byl stále valnou většinou světa považován za legitimního zástupce Číny. Po prohrané občanské válce v Číně, kdy vojska Kuomitangu byla poražena, se poslední zbytky socialistů stáhly právě na Tchaj-wan a Čínská lidová republika nebyla dlouhou dobu uznána světovými mocnostmi, proto neměla ani zástupce ve Valném shromáždění OSN, ani v Radě bezpečnosti OSN, kde Čínu zastupoval delegát z Tchaj-wanu.

Otázka zastupování Číny v Radě bezpečnosti OSN vyvolávala další vlnu odporu, protože bylo poukazováno na fakt, že zástupce Tchaj-wanu není platným zástupcem Číny. Z toho důvodu nemůže hlasovat pro přijímání rezolucí v Radě bezpečnosti OSN. Mnohokrát se v tisku objevovala prohlášení o nelegitimitě a protiprávnosti přijatých rezolucí, které ale zapříčinily vyslání armády Spojených států amerických a poté i další jednotky členských států Organizace spojených národů na Korejský poloostrov. Je

pravda, že přijetí všech rozhodnutí o Korejské válce, během prvních měsíců konfliktu, bylo i z důvodu neúčasti delegáta Sovětského svazu A. Malika, který jako stálý člen měl právo veta. Jeho neúčast byla pouze zaznamenána jako zdržení se při hlasování.

Novinové články se nevěnovaly pouze a výhradně bojům na frontě. Jak už bylo řečeno, mnohokrát se setkáváme s velice přesnými informacemi, které deníky předkládaly. Nicméně se ani jednou nezabývají ztrátami, které utrpěla vojska Korejské lidové armády nebo čínských vojáků. Během několika měsíců se mnohokrát změnil i ráz článků věnujících se probíhajícím bojům na Korejském poloostrově. Během léta a začátkem podzimu roku 1950 bylo přímo poukazováno na místa, která úspěšně obsadila Korejská lidová armáda. Když proběhl první bojový střet mezi Korejskou lidovou armádou a armádou Spojených států amerických, tak se *deník Pravda* přímo věnoval tomuto střetu, kde ho podrobně popisoval.

Ideologicky zaměřené nebyly jen novinové články, ale i různé karikatury a fotografie (Příloha č. 3), které se v novinách objevovaly. Tyto prostředky cíleně poukazovaly na viníka války, Spojené státy americké a prezidenta I Sung-mana označovaly za loutku. Dále se snažily poukázat na podobnost mezi vojáky americké armády a wehrmachtem během 2. světové války.

Důležité bylo, že všechny tyto psychologické nátlaky vyvolaly mezi lidmi v Československu odezvu. Mnohokrát byly otištěny články o podpoře bojujícího bratrského národa. Podporu korejskému lidu provolávaly všechny části společnosti, nejvíce samozřejmě dělníci, ale byly i zprávy o duchovních¹²⁶, kdy byl otištěn dopis českobudějovického generálního vikáře P. Josefa Buchty, který odsuzoval americkou intervenci v Koreji. Takových prohlášení se objevovala spousta a většinou měla i podobný charakter.

Ráz novinových článků se velice rychle změnil, když proběhlo vylovení u Inčchon a perimetr u Pusanu se začal rozpadat. Tehdy informace o průběhu bojů velice zestručněly. Většinou bylo informováno, že se v určité oblasti bojuje, ale oproti vyjmenovávání jednotlivých městeček, vesnic či osad, které byly obsazeny Korejskou lidovou armádou, byly tyto informace velice nedostatečné. Občas se objevily i mylné informace, zkreslující skutečnost. Jako příklad bych uvedl situaci v Soulu, kde se podle novin ještě 29. září bojovalo.

Dalším zajímavým milníkem v novinách byla oznámení o leteckých útocích na čínské území a porušení vzdušného prostoru Čínské lidové republiky. Opět se začalo

¹²⁶ Jihočeská pravda, 11.8. 1950, s. 1.

rozepisovat a poukazovat na akt agrese vůči Číně. Noviny se dále velice zajímaly o čínské dobrovolníky, kteří chtěli nastoupit do bojů v Koreji. Noviny udávaly přesné počty a zaměstnání, ze kterých měli dobrovolníci nastoupit do boje. Nicméně se zcela zamlčela čínská účast, na začátku listopadu 1950, v bojích na frontě. Pouze *deník Pravda* potvrdil účast čínských vojáků během této malé protiofenzívy, která nebyla tak katastrofální jako útok, který proběhl na konci listopadu.

Obtížné bylo vyhledávání v člancích, které vycházely v obdobích, kdy se fronta neměnila a ustálila. Příkladem jsou články věnující se bojům na pusanském perimetru a poté i během evakuace z přístavu Hungnam. V těchto momentech se fronta nepohybovala, proto se ve většině případů noviny odvolávaly na jiné tiskové agentury nebo na rozhlas hlavní měst, jako byla Moskva, Pchjongjang či Pekning. Víme, jak byli lidé zásobováni informacemi i několik dnů starými a neaktuálními, nicméně vyzdvihující hrdinný boj Korejské lidové armády ve spolupráci s čínskými dobrovolníky.

Poslední záležitostí, kterou musím zmínit, je účast československých občanů během Korejské války a ještě dlouho poté. O jejich nasazení se v textu nezmiňuji, jelikož jejich účast nespadá do roku 1950. Československo vyslalo do Koreje roku 1951 polní nemocnici. Tento typ mobilních nemocnic je velmi dobře znám, hlavně z televizního seriálu M.A.S.H. Podobnou jednotku utvořilo i Československo. Další místo, kde se může mluvit o nasazení československých občanů, byla linie příměří. Obě skutečnosti jsou výborně zpracovány. Vojenský historik Vladimír Pilát se velmi podrobně zaobíral účastí lékařů během Korejské války a Alex Švamberk vydal paměti svého otce, který byl nasazen na linii příměří. Sám přináším jako poslední obrazovou přílohu otištěný dopis, který zaslala mé babičce její kolegyně roku 1956 z Čondžinu (Příloha č. 4).

Tímto bych rád uzavřel tuto kapitolu Korejské války. Tento konflikt, nebo také policejní akce, jak byl prezentován v roce 1950, je stále mnohými lidmi zcela přehlížen. Mnozí jej znají jen díky úspěšnému televiznímu seriálu M.A.S.H. To zapříčinilo i sepsání této práce. Jelikož konflikt, který málem přerostl ve 3. světovou válku, by neměl být opomíjen v historii lidstva.

Seznam použité literatury

Prameny:

Rudé právo

Lidové noviny

Deník Pravda

Jihočeská pravda

Literatura:

CATCHPOLE, Brian, *Korejská válka 1950-53*, Praha 2003, 347 s.

DVORCHAK, Robert J., *Korejská válka 1950-1953. Dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*, Brno 1996, 317 s.

EPLEY, W. William, *První americká armáda studené války. 1945-1950*, Historie a vojenství 52, 2003, s. 633-639.

GADDIS, Lewis John, *Studená válka*, Praha 2006, 278 s.

GOLDSTEIN, Donald M.- MAIHAFER, Harry J., *The Korean War: The Story and Photographs*, Washington, DC 2000, 145 s.

GUGELER, Russel A., *Combat action in Korea*, Washington D.C. 1987, 263 s.

CHURCHILL, Winston S., *Druhá světová válka. VI. díl, Triumf a tragédie*, Praha 1995, 676 s.

CHINNERY, Philip D., *Korejské krutosti. Zapomenuté válečné zločiny v Koreji 1950-1953*, Praha 2003, 311 s.

JACKSON, Robert, *Letecká válka nad Koreou 1950-1953*, Praha 1999, 175 s.

MATLOFF, Maurice, *Dějiny americké armády*, Praha 1999, 752 s.

MACARTHUR, Douglas, *Odvaha byla pravidlem: životní příběh generála Douglase MacArthura*, Praha 2011, 230 s.

MELICHAR, Václav, *Pomoc Sovětského svazu korejskému lidu v boji proti imperialistické agresi 1950-1953*, Slovanský přehled 57, 1971, s. 463-472.

NÁLEVKA, Vladimír, *Stalin, Mao Ce-tung, Gottwald a začátek války v Koreji*, in: Dvacáté století, Ročenka Semináře nejnovějších dějin Ústavu světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2006, s. 99-115.

NÁLEVKA, Vladimír, *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti. Korejská válka 1950-1953*, Praha 2008. 170 s.

PILÁT, Vladimír, *Od Osanu po Tedžon. První tři týdny bojů US-Army v Koreji*, Historie a vojenství 47, 1998, s. 3-37.

PILÁT, Vladimír, *Příprava takzvané Zvláštní skupiny čs. armády k činnosti na linii příměří v Koreji*, Historie a vojenství 47, 1998, s. 58-83.

PILÁT, Vladimír, *The First Group of Czechoslovak Military Doctors in the Korean War*, Historie a vojenství 51, 2002, s. 167-198.

PILÁT, Vladimír, *Československá M.A.S.H. Neznámé stránky z historie armády komunistického Československa*, in: Nejnovější čs. dějiny v kontextu obecných dějin. XIV. letní škola historie. Vybraná témata z období od r. 1938 do poloviny padesátých let, Praha 2002, s. 99-110.

PÍŠA, Martin, *Československo a korejská válka*, in: Historický obzor. Časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie, Praha 1997, s. 81-85.

PROCHÁZKA, Michal, *Korejská válka pohledem filmu*, Mezinárodní politika 34, č. 6, 2010, s. 38-41.

ROTTMAN, Gordon L., *Korean War Order of Battle: United States, United Nations, and Communist Ground, Naval, and Air Forces, 1950-1953*, Greenwood 2002, 231 s.

STUECK, William Whitney, *Rethinking the Korean War: A New Diplomatic and Strategic History*, Princeton 2002, 304 s.

ŠVAMBERK, Alex, ŠVAMBERK, Jaromír, *Nasazen v Koreji: zapomenutá válka a Čechoslováci*, Praha 2013, 281 s.

WHITING, Allen Sues, *China Crosses the Yalu: The Decision to Enter the Korean War*, Stanford 1968, 219 s.

WOLMAN, Andy, *The Evolution of Truth Commision in Korea*, s. 36. dostupné z: http://otjr.crim.ox.ac.uk/materials/papers/179/Wolman_Korea_OTJRWorkingPaperSeries.pdf.

WENZL, Roy, *Nejsilnější zbraň: Emil Kapaun, vojenský kaplan a hrdina korejské války*, Kostelní Vydří 2014. 140 s.

ZALOGA, Steve, *T-34-85 vs M26 Pershing: Korea 1950*, Praha 2012, 80 s.

Seznam příloh

Příloha č. 1: *Lidové Noviny*, 27. 6. 1950, s. 2, *Pravda*, 27. 6. 1950, s. 3, *Rudé právo* 27. 6. 1950, s. 2.

Příloha č. 2: Velmi studená válka- *Lidové noviny*, 7. 12. 1950, s. 3.

Příloha č. 3: Karikatura generála D. MacArthura, *Lidové Noviny*, 5. 10. 1950, s. 3.

Příloha č. 4: Dopis z rodinného archivu.

Zákeřné přepadení Korejské lidově demokratické republiky

ta - Pienjan 26. června

V neděli ráno vyslal pienjanský rozhlas tuto zprávu ministerstva vnitra Korejské lidově demokratické republiky:

„25. června časně rána zahájila vojska t. zv. národní obrany loutkové vlády Jižní Koreje nenadávý útok na území Severní Koreje po celé délce 38. rovnoběžky. Při neočekávaném útoku na Severní Koreu, pronikl nepřítel na území Severní Koreje do hloubky 1–2 km na sever od 38. rovnoběžky v oblasti Hladu a v oblasti Kymčon a Cervon. Ministerstvo vnitra Korejské lidově demokratické republiky vydalo bezpečnostním oddílům republiky rozkaz odrazit útoky nepřitele, který vtrhl na území Severní Koreje. V tomto okamžiku vedou bezpečnostní oddíly republiky rozhořčené obranné boje a kladou nepříteli úporný odpor. V oblasti Janjanu odrazily bezpečnostní oddíly republiky útoky nepřitele, který vtrhl na území Severní Koreje.

Vláda Korejské lidově demokratické republiky pověřila ministerstvo vnitra, aby upozornilo úřady loutkové vlády Jižní Koreje, že nenasadí-li okamžitě svou dobrodružnou válečnou činnost v oblasti 38. rovnoběžky, budou podniknuta rozhodná opatření na potlačení nepřitele a jihokorejské úřady poneseou plnou odpovědnost za všechny vážné důsledky, které může způsobit tato dobrodružná válečná činnost.

Ministerstvo vnitra Korejské lidově demokratické republiky vydalo tuto další zprávu:

„Po rozhořčených obranných bojích proti t. zv. armádě národní obrany loutkové vlády Jižní Koreje, která na úsvitu dne 25. června t. r. zahájila neočekávanou ofensivu na území severně 38. rovnoběžky, zastavily bezpečnostní oddíly Korejské lidově demokratické republiky nepřátelskou ofensivu po celé délce rovnoběžky.

Ve společném postupu s jednotkami lidové armády, bezpečnostní oddíly republiky úplně odrazily útok nepřitele, který pronikl na sever od 38. rovnoběžky, a přešly do protíutoku. Lidová armáda a bezpečnostní oddíly překročily 25. června na mnoha místech 38. rovnoběžku a pokročily na území jižně 38. rovnoběžky do hloubky 5–10 km. Boje pokračují.

Po zákernom prepadnutí Kórejskej ľudovej republiky

Oddiely Severnej Kórey odrazily nepriateľa prešli do protiútokov a postupujú na území útočníka

Fenžan (TASS) — V nedeľu ráno 25. júna vysielať fenžanský rozhlas túto zprávu ministerstva vnútra Kórejskej ľudovodemokratickej republiky:

„25. júna včas ráno začali vojská tzv. národnej obrany bábkovej vlády Južnej Kórey nečakaný útok na územie Severnej Kórey po celej dĺžke 38. rovnobežky. Pri neočakávanom útoku na Severnú Kóreu prenikol nepriateľ na územie Severnej Kórey do hĺbky 1 až 2 km na sever od 38. rovnobežky v oblasti Hiadin a v oblasti Kymčon a Červon.

Ministerstvo vnútra Kórejskej ľudovodemokratickej republiky vydalo bezpečnostným oddielom republiky rozkaz odraziť útoky nepriateľa, ktorý vtrhol na územie Severnej Kórey. V tomto okamžiku vedú bezpečnostné oddiely republiky rozhorčené obranné boje a kladú nepriateľovi tvrdý odpor. V oblasti Janjan odrazily bezpečnostné oddiely republiky útoky

nepriateľa, ktorý vtrhol na územie Severnej Kórey.

Vláda Kórejskej ľudovodemokratickej republiky poverila ministerstvo vnútra, aby upozornilo bábkovú vládu Južnej Kórey, že ak nezastaví okamžite svoju dobrodružnú vojnovú činnosť v oblasti 38. rovnobežky, podniknú sa rozhodné opatrenia na potlačenie nepriateľa a juhokórejské úrady ponесú zodpovednosť za všetky vážne dôsledky, ktoré môže spôsobiť táto dobrodružná vojnová činnosť.

Ministerstvo Kórejskej ľudovodemokratickej republiky vydalo túto ďalšiu zprávu:

„Po rozhorčených obranných bojoch proti tzv. armáde národnej obrany bábkovej vlády Južnej Kórey, ktorá na úsvite 25. júna začala neočakávanú ofenzívu na územie severne od 38. rovnobežky, zastavily bezpečnostné oddiely kórejskej ľudovodemokratickej republiky nepriateľ-

skú ofenzívu po celej dĺžke rovnobežky. V spoločnom postupe s jednotkami ľudovej armády, bezpečnostné oddiely republiky úplne odrazily útok nepriateľa, ktorý prenikol na sever od 38. rovnobežky a prešiel do protiútokov. Ľudová armáda a bezpečnostné oddiely prekročili 25. júna na mnohých miestach 38. rovnobežku a vkročili na územie južne od 38. rovnobežky do hĺbky 5—10 km. Boje pokračujú.

V zpravách zpravodajcov cudzích agentúr sa vraví, že tanky severnej armády obsadili mesto Pocon, vzdialené 45 km na severovýchod od Seulu. Severokórejská armáda obsadila niekoľko miest. Na niekoľkých miestach na pobreží Južnej Kórey sa vylodily výsadkové oddiely. Severokórejské oddiely obsadily strategický železničný uzol Kaison, asi 40 míľ na sever od Seulu.

Americká loutková vláda v Jižní Koreji zahájila ozbrojený útok proti Korejské lidové republice

FENJAN 26. června (TASS)

V neděli ráno 25. června 1950 vysílal fenjanský rozhlas tuto zprávu ministerstva vnitra Korejské lidové demokratické republiky:

»25. června časně zrána zahájila vojska t. zv. národní obrany loutkové vlády Jižní Koreje nenadálý útok na území Severní Koreje po celé délce 38. rovnoběžky. Při neočekávaném útoku na Severní Koreu pronikli nepřítel na území Severní Koreje do hloubky 1—2 km na sever od 38. rovnoběžky v oblasti Hiadiu a v oblasti Kymčon a Červon.

Ministerstvo vnitra Korejské lidové demokratické republiky vydalo bezpečnostním oddílům republiky rozkaz odrazit útoky nepřítel, který vtrhl na území Severní Koreje. V tomto okamžiku vedou bezpečnostní oddíly republiky rozhodně obranné boje a kladou nepříteli úporný odpor. V oblasti Janjanu odrazily bezpečnostní oddíly republiky útoky nepřítel, který vtrhl na území Severní Koreje.

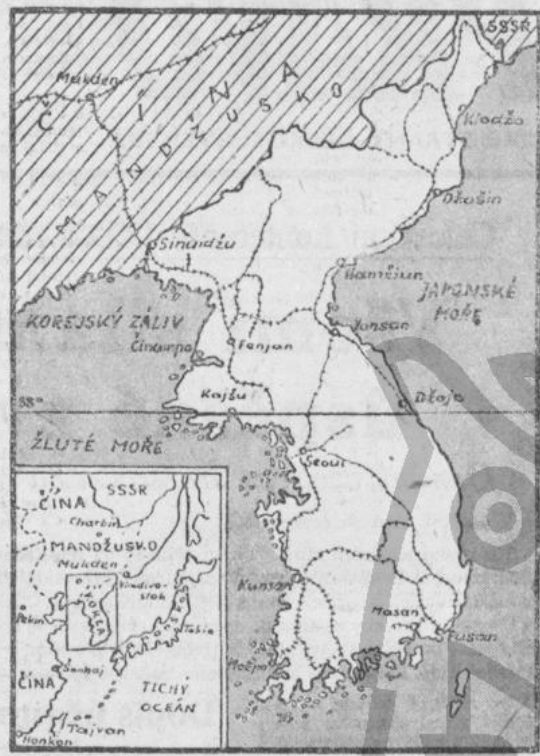
Vláda Korejské lidové demokratické republiky pověřila ministerstvo vnitra, aby upozornilo úřady loutkové vlády Jižní Koreje, že nezastaví-li okamžitě

svou dobrodružnou válečnou činnost v oblasti 38. rovnoběžky, budou podniknuta rozhodná opatření na potlačení nepřítel a jihokorejské úřady ponесou plnou odpovědnost za všechny vážné důsledky, které může způsobit tato dobrodružná válečná činnost.

Ministerstvo vnitra Korejské lidové demokratické republiky vydalo tuto další zprávu:

»Po rozhořčených obranných bojích proti t. zv. armádě národní obrany loutkové vlády Jižní Koreje, která na úsvitu dne 25. června t. r. zahájila neočekávanou ofensivu na území severně 38. rovnoběžky, zastavily bezpečnostní oddíly Korejské lidové demokratické republiky nepřátelskou ofensivu po celé délce rovnoběžky.

Ve společném postupu s jednotkami lidové armády bezpečnostní oddíly republiky úplně odrazily útok nepřítel, který pronikl na sever od 38. rovnoběžky, a přešli do protiútoku. Lidová armáda a bezpečnostní oddíly překročily 25. června na mnoha místech 38. rovnoběžku a pokračovaly na území jižně 38. rovnoběžky do hloubky 5—10 km. Boje pokračují.

Příloha č. 1: Rudé právo a jeho vyjádření k začátku války.

Za povšimnutí stojí totožnost všech článků, výše vyobrazených.

Příloha č. 3: Generál D. MacArthur utírající si ruce od krve do vlajky Organizace Spojených národů.

Tato a mnohé další karikatury se vyskytovaly hlavně v *Lidových novinách*.

